

Nepriklausoma

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Lietuva

Alp(22)2828

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr.13 (52-ji metas) • 1992 m. BIRŽELIO mėn. 24 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • \$ 1-

ĮVYKIŲ APŽVALGA h.n.

RUSIJOS PREZIDENTO JELCIN'O VIZITAS JAV-SE IR KANADOJE

Rusijos prez. Boris Jelcin'as, nuo š.m.birželio mėn.15 d. iki birželio 21 d. lankėsis JAV ir Kanadoje, pasakęs kalbas JAV kongrese, Kanados parlamente ir susitikęs su JAV prez.George Bush'u ir Kanados min.pirm. Brian Mulroney, aptarė daugelį karinių ir ekonominių reikalų. Kaip ir buvo tikėtasi, Jelcin'as pažadėjo sumažinti branduolinių ginklų kiekį net daugiau už Ameriką,

bet amerikiečiai turės prisidėti pinigais prie jų sunaikinimo, nes įvairių nuotolių branduolinių raketų sunaikinimas, pasirodo, kainuoja beveik mažiau už jų pagaminimą. Jelcin'as JAV kongrese susilaukė net 13 ovacijų, kaip rašo JAV spauda. Labiausiai už sakinį, kad Rusijoje komunizmas niekada nebegrįšias, nes esąs žlugęs visiems laikams. Stebintiems iš šalies, deja, matosi, kad komunizmo atliekos ir šiukšlės dar geroką laiką nuodys ir drums tų šalių gyvenimą,

kur buvo įsisiurbusi raudonosios imperijos dielė. Ir paties Jelcin'o pareiškimas, vos grįžus iš savo viešnagės, kad Rusijos karinės pajėgos ginsiančios persekiojamas rusų mažumas Moldovijoje ir Armėnijoje, rodo jo gerokai kreivą savo okupacinių dalinių ir visokių privežtų nomenklatūrinių supratimą. Nei sovietinių dalinių, nei sovietinių valdininkų juk niekas į "globotąsias" ir "okupuotąsias" šalis nekviatė. Tegul jie susirenka savo ginklus ir tegrįžta namo.

Jelcin'as susilaukė nemaža pažadų pinigais, gėrybėmis ir įvairia pagalba. Jis, žinoma, prašė tuos pažadus kiek galima greičiau įgyvendinti, gudriai apeliuodamas į amerikiečių ir kanadiečių biznieriškus apskaičiavimus: girdi, jei dabar neinvestuosite savo kapitalo į nepaprastą galimybes milžiniškoje Rusijos rinkoje, po kelių metų bus per vėlu, nes kiti bus ten išsitvirtinę.

Jelcin'ą sutiko žmonės gausiai ir draugiškai, nors panašios isteriškos "jelcomanijos", kaip lankantis "Gorbiui" ir nebuvo. Matėsi ir Amerikoje, ir Kanadoje pabaltiečių plakatų, primenančių apie buvusios Raudonosios Armijos okupacinių dalinių išsikraustymą iš tų kraštų. Ottawoje buvo susirinkę apie 150 demonstrantų baltiečių, apie du trečdaliai - lietuvių. Daugiausia iš Toronto, Ottawos, Montrealio. Net ir grupė serbų, lyg pamiršusi, kad jų kariniai daliniai tebenešioja raudonas penkiakampes žvaigždes ir yra tikrieji engėjai subyrančioje Jugoslavijoje, prikašiojo Jelcin'ui už tai, kad Rusija taip pat balsavo Jungtinėse Tautose už sankcijas prieš serbus, norinčius jėga išlaikyti savo pusraudoną imperiją. Kanada taip pat pažadėjo Jelcin'ui pinigų ir kviečių.

JELCIN'AS NORI KEISTI PARLAMENTARUS

Rusijos prezidentas Boris Jelcin'as pareiškė esąs nepatenkintas savo parlamentais. Daugeliu atveju jie nesutinką su reikalingais įstatymais ir dėl to reformų vykdymas visame krašte yra stabdomas. Jelcin'as mano, kad reikia naujų Rusijos Parlamento rinkimų. Reikia išrinkti naujus, pozityvius, demokratiškai galvojančius žmones ir atleisti "senų" pažiūrų narius.

LECH WALESA IRGI GRUMIASI SU PARLAMENTARAI...

Lenkijos valstybės parlamente yra atstovaujama 30-čiai partijų, kurios sudaro nemažą sunkumų nutariant ir vykdan būtinus valstybei sprendimus. L.Walesa informavo

Lietuvos kariai, priėmę priesaiką Kaune, birželio mėn.7 d., 1992 m.

Nuotr: dr.Vyt.Pavilano

raštu Parlamento pirmininką, kad vėl turės pertvarkyti vyriausybės kabinetą.

TENKA PRIPAŽINTI, KAD JOHN DEMJANJUK'AS AP- KALTINTAS NETEISINGAI

Sovietų saugumo archyvuose rasti dokumentai patvirtina, kad Izraelio teismo mirties bausme nuteistas ukrainietis J.Demjanjuk'as tikrai nebuvo Treblinkos nacių koncentracijos lagerio išsigimėlis sargybinis "Jonas Žiaurusis". Tasai jau seniai nuteistas ir vadinosi Ivan Marčenko. Paaiškėjo taip pat, kad JAV "raganų medžiotojų" istaiga OSI (Office of Special Investigation) apie tai žinojo dar prieš iškeltą bylą Demjanjuk'ui, bet tuos įrodomuosius dokumentus sąmoningai sunaikino.

Dabar JAV teismas pradės bylą prieš Demjanjuk'o kaltintojus, norėdamas išaiškinti, kodėl Amerikos piliečiui buvo atimta pilietybė ir jis buvo atiduotas Izraeliui, žinant, kad apkaltinimas buvo neteisingas.

Pastebėtina, kad Izraelio teismas taip greitai ir remdamasis nepatikimais

liudininkais, nuteisęs mirties bausme Demjanjuk'ą, dabar dar atidėlioja ir vilkina Demjanjuk'o išteisinimą, lyg laukdamas, kad šis numirtų kalėjime ir būtų galima tada kaip nors nusiplauti rankas.

Neseniai buvo paskelbta taip pat žinia, kad Wiesenthalio žydų centras vėl radęs buvusiuose sovietų saugumo archyvuose kaltinamos medžiagos ir kelsias bylas keliasdešimčiai pabaltiečių ir ukrainiečių, jų tarpe ir keliolikai lietuvių. Keista tik, kad tuose archyvuose jokie centrai neranda jokios medžiagos apie sovietų tardytojus, kankintojus ir koncentracijos lagerių viršininkus nei sargybinius, kurie išžudė milijonus savųjų ir okupuotųjų kraštų piliečių. O gal kas nors labai sąmoningai bando nuslėpti jų pavardes?

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS TIK LIETUVOJE?

Tokia antrašte dienraštis DRAUGAS š.m.birželio mėn.2 d.107 nr. paskelbė sekančią žinutę, kuria perspausdiname ištais:

"Pasaulio Lietuvių Centras

tik Lietuvoje
Vilnius. Gegužės 26 d., /Elta/ - Aukščiausiosios Tarybos Užsienio reikalų komisija susitiko su Pasaulio Lietuvių bendruomenės atstovu Petru Lukoševičiumi. Jis įgaliotas įsteigti Vilniuje Pasaulio lietuvių bendruomenės būstinę, kuriai ir vadovautų. Šios įstaigos uždavinys - rūpintis visos lietuvių išėivijos, gyvenančios už Lietuvos ribų, reikalais, nustatyti kontaktus su Aukščiausiąja Taryba, Vyriausybe ir įvairiomis Lietuvos Respublikos organizacijomis. Komisija šiam pasiūlymui pritarė.

Iki šiol jokiam kitame lietuviškame išėivijos laikraštyje neužtikome jokios žinios apie minimąjį centrą. Net TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI, leidžiami Toronte, kur P.Lukoševičius šiuo metu gyvena, tos žinios nepakartojo ir nieko apie tai nepaskelbė. Nepranešė apie tai nei Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. O vis dėlto, reikėtų paaiškinti, ką reiškia pavadinime žodelis tik ir kokia tai įstaiga, kas paskyrė tos būstinės

/nukelta 1 2 psl...../

KAUNO TECHNOLOGIJOS INSTITUTAS SIŪLO PALANKIAS SĄLYGAS STUDIJUOTI LIETUVOJE

Kauno Technologijos Universiteto rektorius prof.K. Kriščiūnas kreipiasi į išėiviją, kviesdamas norinčius studijuoti INŽINERIJOS MOKSLUS, tai daryti Lietuvoje. Šiaurės Amerikos studentams ekonominės sąlygos yra labai palankios, nes priimtieji bus aprūpinami stipendijomis ir bendrabučiais.

Kauno Technologijos Universitetas yra tąsa buvusių nepriklausomos Lietuvos VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO architektūros-statybos, technologijos fakultetų ir jų skyrių.

Sovietams uždarius V.D.U-tą, inžinerijos mokslai buvo tęsiami Kauno Politechnikos Institute, kuris Lietuvai, vėl atstatčius nepriklausomybę, persiorganizavo į KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETĄ, ruošiantį inžinierius šėiose pagrindinėse inžinerijos specialybėse. Istoriniai, KTU-to pradžia siekia 1922 m., kai įkurtame Lietuvos Universiteete pradėtas technikos fakultetas. KTU-tas turi didelį dėstytojų personalą, visus reikalingus pastatus ir mokomas priemones. /Žemiau - spausdiname Kauno Technologijos Universiteto Rektorius laišką:/

" M i e l i l i e t u v i a i i š e i v i j o j e , -

Jei norite, kad Jūsų vaikai ar vaikaičiai geriau pažintų Lietuvą, išmokyti lietuvių kalbą ir studijuotų Tėvynėje, leiskite juos į KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETĄ. Pas mus ruošiami šių specialybių inžinieriai: mechanikos, elektromechanikos, elektronikos, statybos, informatikos ir cheminės technologijos. Įvykdžius 4 metų nustatytą programą, suteikiama bakalauro kvalifikacija. Po to galima pasirinkti studijų kryptį: diplomuoto inžinieriaus (1 metas) arba magistro (2 metas). Magistrai gali tęsti studijas doktorantūroje.

Nemokančius lietuvių kalbos kviečiame į UŽSIENIO STUDENTŲ FAKULTETĄ, kuriame paskaitos skaitomos anglų ir prancūzų kalbomis. Po bendrųjų studijų ir pramokus lietuvių kalbos, studijas galima tęsti pasirinktame fakultete. Į užsienio studentų fakultetą numatoma priimti ir LIETUVOJE baigusius, bei gerai užsienio kalbas žinančius moksleivius, kurie po to galėtų vykti tobulintis į kitų šalių universitetus.

Studentai apgyvendinami bendrabučiuose, jiems mokama artima pragyvenimo minimumui stipendija. Mokėstis už mokslą tik 3.000 dolerių per metus.

MOKSLO METŲ PRADŽIA - spalio 1 d. Dokumentai tie patys, kaip ir stojant į Jūsų šalių universitetus.

Prof. K. Kriščiūnas Rektorius

Telraukitės ir dokumentus siųskite ADRESU:
KTU užsienio ryšių skyrius, Donelaičio gt.73, KAUNAS, 3006. LIETUVA - LITHUANIA - tel: 202904.

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 25,-
Rėmėjo – \$ 30.

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už šelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Dešinėje:

Vytautas Landsbergis š.m.birželio
men.7 d.Kaune, per Lietuvos

kariuomenės priesalka

Nuotr: dr.Vyt.Pavilano

tintų Lietuvą su Nepriklausomų Valstybių Sandrauga.

Tokia perspektyva kelia Lietuvoje didžiulį nerimą, todėl neturi stebinti nei aštrūs protestai, nei tiesūs klausimai.

Po pakartotinių tiesių klausimų galų gale išgirdome LDDP lyderio atsakymą: "Demokratinė darbo partija yra tvirtai nusistačiusi...neiti į jokių sandėrių, rišančių arba varžančių mūsų nepriklausomybę ir mūsų suverenitetą".

Gaila, kad čia nėra konkretumo, ir čia ne dokumentas partijos vardu, kuris labiau įpareigotų. Ir gaila, kad praelytų į sandėrius, vis dėlto, buvo einama.

Klausimas liečia ne vieną partiją, o visą kairiąją bloką ir Lietuvos ateitį. Nejau į kai kurių buvusias nepriklausomas širdis vėl atsėlino baimė ir prisitaikymas? Su kuo jūs, deputatai, pamažėl pritrauktieji ar įtrauktieji, o dabar jau dalyvaujantys gramzdinime? Dalis jūsų, neabejoju, suklydę ar suklaidinti, po to kai kurie jau bijoję atsiriboti net aiškiai neteisėtų veiksmų su jūsų parašu.

Bent du yra pasisakę apie tai privačiai, o dar vienas deputatas ryžosi atsiimti tokį parašą.

Taigi su kuo - ir apie ką sukasi kairioji ašis? Jos pagrindas - labai patyrusi, sutelkta ir gerai organizuota LDDP. Jai, o ypač dabartinei vadovybei, Lietuvos ateities patikėti jokiū būdu negalima.

Mano rankose dokumentas, datuotas 1990 m.gegužės 3 d.tai Gorbachio'o blokados metais, ir pranešimas iš Gorbachio'o aparato vedėjo Boldino archyvo.

"Gerbiamas Vladimirai Aleksandrovičiaus.

Skambino Caplinas (Lietuvos KGB pirm.pavaduotojas) iš Vilniaus. Vakar "Igaliotinis" (Sakalauskas) susitiko žūklėje su Brazausku. Tas pasakė, kad įvykių maigalys iššels apie 15-20 gegužės (baigiasi resursai). Išėitis viena: paleisti parlamentą, kadangi dabartinė jo sudėtis Landsbergio ir Prunskienės nuo valdžios nenušalins. Tačiau klausimas, kokių pretekstų. Jūs gali tapti duomenys, kaip "Sąjūdis" falsifikavo rinkimus. (LKP tartum jais disponuoja, bet Brazauskas tyli apie tai).

Besišnekanč, Brazauskas metė ir tokią frazę: "Paleidus parlamentą, būtina kokia nors valdymo forma. Tebus nors ir prezidentinė, Respublika reikia gelbėti". Atkreiptas dėmesys į "Lietuvos gelbėjimą", kuriam būtų tikęs net Gorbachio'o smurtinis "prezidentinis valdymas". Taip pat - į falsifikuotus duomenis apie 1990 m. rinkimų "falsifikavimą". Labai keisti gyventojų sąrašai pastarajam Lietuvos referendumui ir vėl verčia susimąstyti, ar nebuvo parūpinta dvejų galimybių - tiek numatomam pozityviam, tiek nepakankamam balsavimo rezultatui. LDDP iš anksto triukšmavo, kad bus falsifikavimo. Todėl turime rinktis ir birželio 14-osios referendumu arba, kaip siūlyčiau jį vadinti visuotine piliečių valios paraiška dėl svetimos kariuomenės išvedimo šiemet.

Dar sykį grįžtu į mūsų parlamente vykstantį procesą, kurį galima vadinti šliaužiančiu perversmu su dideliais pavojais demokratijai ir nepriklausomybės kryptim. Spėju, kad besišliejantys prie LDDP tikisi gauti daugiau valdžios Lietuvos viduje, ir tai ne vieną vilioja: bet gal neįjunta tos pavojingos ribos, už kurios jau būtų arba yra grįžtama į Sandraugą. Aš jaučiu pareigą jums apie tai pasakyti, o jūs atsakingai apie tai apsispręskite.

Ką mes turėtume daryti, kaip atsakingas už Lietuvos ateitį parlamentas? Pirmiausia siūlymas "dauginiečiams" - atsisakyti pagundų koalicijoje su LDDP užgrobti viską. Nesikėsinti, negramzdinti, nekovoti prieš kovojančius, kaip B.Gajauskas ar K.Uoka, o padėti jiems. Čia jau beldžiuosi į kiekvieno sąžinę.

Geriausia būtų trims mėnesiams išaldyti esamų struktūrų status quo, žinoma, nebūtinai išaldant pirmininką ar kokį ministrą. Aš tikrai neketinu dangstyti perversmo, jeigu jis bus tęsiamas.

Susimąstykite, dabartinės daugumos deputatai, ar turite stumti keturias Sąjūdžio frakcijas į parlamentinę rezistenciją, ar galite rizikuoti nežinomais procesais visuomenėje? Išrinkime Seimą ir kuo greičiau. Siūlau tai daryti rugpjūčio mėnesį, gal 23-čiąją, kaip, berods, estai. Tuo būtų užbaigta mūsų stebėtinai taiki ketverių metų revoliucija - dainuojanti ir nešliaužiojanti, patikinanti žmonėmis, kurie balsuoja.

Reikia išrinkti Seimą pagal esamą įstatymą, tuo pačiu principu, kuris gerai veikia Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje, JAV, Kanadoje. Ten ir garsus premjeras, ir partijos lyderis gali pralaimėti savo konkurentui ir niekas to nedramatizuoja.

Reikia išrinkti Lietuvos Seimą, kurio deputatai turės žmonių patikėjimą. Nejau neatsiras ūkininkų, dvasininkų, verslininkų, tremtinių ir Laisvės kovotojų, mokslininkų ir tikrųjų profesionalų iš tikrųjų profsąjungų? Nejaugi Lietuvoje neatsiras 100 ar 140 nepaperkamų nei pinigais, nei valdžios blizgesiu? Tebus jie išrinkti vieneriems metams - priimti naują Nepriklausomos Lietuvos Konstituciją ir užbaigti pagrindines reformas, ir išlydėti svetimą kariuomenę.

Apie 40% Lietuvos piliečių norėjo jau šiemet rinkti Prezidentą. Toks buvo Sąjūdžio koalicijos "Už demokratine Lietuvą" tikslas, kurį aš palaikiau. Prezidentas, kokį jį žmonės išrinktų, būtų užpildęs esamą spragą valdymo sistemoje ir, kaip jungianti grandis, apimtų abi

valdžios linijas - įstatymų leidybos ir vykdomąją. Mūsų sąlygomis itin svarbu, kad jis padėtų išvengti krizių arba sušvelninti, pagreitinoti jų likvidavimą. Toks Prezidentas veikia Jungtinėse Valstijose, Prancūzijoje, Suomijoje. Bus taip ir Lietuvoje, bet šikart šiek tiek poer daug rinkėjų liko pasyvūs.

O Aukščiausios Tarybos pirmininkas, kaip jūs žinote, neturi jokios galios įsakyti ar nurodyti šalies mastu, jam tik tai tenka visa atsakomybė, visa kaltė, jeigu kur nors kas negerai. Jau virš dviejų metų esu labai patogus taikinyš visai vidinei politinių konkurentų propagandai: neatveže į kaimą druskos - padėkokit Landsbergiui. Galų gale tai darosi nebejuokinga. Kaip ir Aukščiausioje Taryboje - galingas neapykantos spinduliavimas iš kai kurių pavienių kolegų pusės. Tą jaučiu ir stebiuosi žmonių prigimties slėpiniais.

Nūnai atrodytų, reikia siekti skubaus kontakto su Borisu Jelcin'u, su Stanislavu Šuškevičium, pastūmėti Deklaraciją su Vokietija, ruošti Helsinkio viršūnių konferencijai liepos mėnesį - bet kiekvienas partneris gali paklausti, ar jis turi reikalo su stabiliu valstybės vadovu, ir man šita padėtis taip pat nepriimtina. Jūs turėjote paprastą testą - siūlymą pakelti pirmininko atšaukimo kartelę iki 2/3 balsų, nes aš tokia balsų dauguma buvau išrinktas. Jūs galėjote turėti stabilesnį pirmininką Lietuvos tarptautinei politikai vykdyti, bet jūs to nenorėjote.

O dabar ir ta politika gali visai persisukti kita linkme tiek viduje, tiek išorėje. Todėl aš darysiu savo sprendimą, matydamas jūsų pasirinktą veiksmų kryptį.

Mano pasiūlymai žinomi, siūlau juos apsvarstyti neatiidėjiojant.

Arba sustabdom šliaužiantį perversmą ir einam garbingai į Seimo rinkimus, arba - tęskit perversmą be manęs."

/.....atkelta iš 1 psl./

reanimacini automobilį "Volkswagen", o Vilniaus universitetinei, vaikų ligo-ninei dirbtinio kvėpavimo aparatą. Viešnagės metu svečiai susipažino su Vilniaus poliklinikų ir ligo-ninių darbų.

* Lietuvos Misija Jungtinėms Tautoms užmokėjo savo narystės mokesį už 1991 metus, \$86.000. Šių metų sausio mėnesį Misija įmokėjo avansu \$5.000 už 1992-uosius metus. 52-oji IT sesija prasidės birželio mėn.

* ELTA praneša, kad sve-timųjų okupacinė kariuomenė Lietuvoje yra padariusi milžiniškų nuostolių, ne tik tai užtersdama gamtą, bet taip pat nusiaubdama daugelį architektūrinių istorinių pastatų, kuriuose jos daliniai buvo arba tebėra įsikūrę. Kaip akivaizdus pavyzdys minimi Sapiegos rūmai ir parkas Vilniuje, kuriuos nuniokojo buv.sovietinės armijos Radioelektronikos Vadų Mokykla, padarydama apie 90 milijonų rublių nuostolių. Apskaičiuota, kad visų istorinių paminklų, nuterėtų okupacinių dalinių, restauravimas Lietuvos Respublikai kainuos virš 300 milijonų rublių.

VIENU SAKINIŲ APIE LIETUVĄ...

h.n.

* Išėivijoje, Detroite, 1990 m.mirusio rašytojo ir žurnalisto Vytauto alanto (Jakševičiaus) pelenų urna, vykdam velionio valią, atskraidinta į Lietuvą ir palaidota Kaune, Petrašiūnų kapinėse.

* Lietuvos Politinių Kalinių Sąjungos taryba už viešus pareiškimus, prieštaraujančius Sąjungos nuosprendžiams, ir posėdžių praleidimą iš minėtos sąjungos prezidento pašalino buvusį politinį kalinį Viktorą Petkų.

... IR NE VIENU SAKINIŲ

VERSLININKŲ SUAŽIAVIMAS LIETUVOJE

1992 m.birželio mėn.16-21 d.d.vyko organizuojamas pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimas. Rūpimos temos: Lietuvos biznio tarptautinė integracija, biznio informacinis aprūpinimas, darbo jėgos našumo kėlimas, biznio juridinės garantijos, biznio ir finansų problemos.

* Iš Salzburgo Vilniuje lankėsi Austrijos Raudonojo Kryžiaus medikai. Vilniuje gegužės 19 d. jie įteikė labdaros siuntą: Vilniaus greitosios medicininės pagalbos stociui --

Atvirai kalba Landsbergis:

Gerbiami kolegos deputatai, -

noriu tarti jums ir visai Lietuvai keletą minčių ir išvadų apie neseniai praėjusį referendumą ir apie visą Lietuvos padėtį.

Referendumo politinis turinys - tai pasitikėjimo patikrinimas. Apie 70 % balsavusių piliečių parėmė Sąjūdžio koaliciją "Už demokratine Lietuvą" ir, jeigu norite, Vytautą Landsbergį.

Įstatymą priimti pristigo balsų, bet piliečių nuomone, jeigu čia būtų rinkimai, pagal Vakarų standartus, būtų vetinama kaip labai reprezentatyvi, visiškai įtikinama.

Ir tai pasiekta, nepaisant keisčiausių kompiuterinių bei organizacinių nesklandumų su nesamų gyventojų sąrašais, nepaisant viso laikraštinių, lapelinio, radijinio ir televizinio šaukimo: sakykit "ne". Sakykit "ne".

Kiek tų "ne"? - vos 25% balsų. Ne visai mažai, taigi ši socialinė politinė bazė egzistuoja, -bet ne su 25 procentais paramos kam nors derėtų veržtis į absoliutinę valdžią.

25 % turinčios politinės jėgos turėtų siekti bendradarbiavimo, bet ne uzurpacijos.

Tuo tarpu procesai, vykstantys pirmiausia mūsų parlamente, suteikia destruktijos ir grėsmės atspalvį visam šalies gyvenimui, temdo naujai besiveržiantį gyvybingumą ir iniciatyvą.

Žmonės nori ir tikisi gyventi naujai, su savo atsakomybe, tikėjimu ir džiaugsmu. O mums reikia pažvelgti į save pačius ir aplink, ir sąžiningai atsakyti į vieną klausimą:

ar negrimztame atgal - į pakartotinę LDDP bloko valdžią, į žodžio užgniauzimą, į valdininkų savavalybę ir korupciją, į bejėgią teisėtvarką, į valstybinę priklausomybę, į seno režimo retauraciją nauju pavadinimu?

Iš vertinimo, kad būtent grimztame, kilo ir bandymas nusitverti kokios atramos, tvirtesnės valstybinės institucijos, ir sprendimas t o bandymo neatidėlioti. Taigi referendumas, po kurio būtime ėję į Prezidento rinkimus ir ta kryptimi skatinę naujų programų, nebe 1990-ųjų metų, o šios dienos politinių programų sudarymą, jų konkurenciją tolesniam piliečių pasirinkimui. Taigi, galėjome sunormuoti, reguliuoti politines įtampas artimiausių mėnesių laikotarpiu, betgi tą galimybę praleidome. Aš pasakysiu: gelbėjimosi akcijai sutrukdyta, grimzdimas tęsiasi. Galbūt jis dar ir pagreitis.

Jau girdimi kai kurių itin aktyvių kairiosios daugumos deputatų balsai, nekantrūs pasitarimai. Stokojant demokratijos papročių ir tolerancijos, netektų stebėtis, jei kairysis blokas panorėtų perimti viską iš eilės, nesibodėdamas kai ką ir suardyti: taigi perimti Vyriausybę ir Aukščiausios Tarybos Prezidiumą, paskutines komisijas, kurios dar ne visai užvaldytos, suardyti valstybės kontrolę, Komisiją KGB veiklai Lietuvoje tirti, Aukščiausios Tarybos apsaugą, prisijungti Respublikinę rinkiminę komisiją, vienintelį opozicinių didesnio tiražo laikraštį "Lietuvos Aida", tuo būdu vėl politiškai monopolizuojant spaudą, susigrąžinti Televizijos ir Radijo politinę monopoliją ir kontrolę, o po to jau, turint rankose visą svarbiausią spaudą ir televiziją, neveiksnią Aukščiausiąją Tarybą ir Vyriausybę, patikimą Rinkiminę komisiją ir bejėgį teismą, galima būtų surengti dar vienus Liaudies Seimo rinkimus.

Visą tą procesą turėtų kantriai stebėti ir laiminti AT pirmininkas, kurį galų gale išmes kaip skudurą, ar jis būtų Landsbergis, ar Motieka.

Tą galima pavadinti šliaužiančiu perversmu, kuriam stengiamasi suteikti teisėtumo iliuziją.

Kokios jėgos ir kokie interesai skatina tą procesą, pasireiškiantį pirmiausia deputatų paviliojimu ar perviliojimu?

Vienas veiksnys, tai priešinimasis desovietizacijai ir dekegebizacijai, kuri jau dabar liečia ne vieną žymų kairiosios pusės deputatą. Tam galima priešintis arba keltiant apribojimus iki absurdo, ką daro viena nedidelė frakcija, arba suardant vis dar savarankišką, nepriklausomą KGB veiklos tyrimo komisiją. Perėmus "Lietuvos Aida", be abejoj, nebeapsirodytų ir tokios "VORATINKLIO" publikacijos, kaip apie "Kliugeri" ir jo prikurtas Lietuvoje dirbtinės opozicijos.

Kitas veiksnys, tai Rusijos kariniai ir kitokie interesai Lietuvoje. Jau ne kartą girdėjome, kad iš ten tikimasi palankesnės Vyriausybės Vilniuje, kuri sutiktų nereikalauti greito kariuomenės išvedimo ir apskritai suar-

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
ŠVIETIMO IR KULTŪROS SUVAŽIAVIMO, VYKUSIO

ŠM. BALANDŽIO MĖN. 25 - 26 D.D.

REZOLIUCIJOS:

I v a d a s

Suvažiavimas konstatuoja lietuvių išlaikymo pavojaus Kanadoje ir su juo susijusius sunkumus. KLB turi atkreipti ypatingą dėmesį į lietuvių tęstinumą ir ieškoti būdų tuos sunkumus pašalinti.

N u t a r i m a i

ŠEIMA

Šeima yra pagrindinė institucija. Ji reikia ugdyti ir padėti tėvams, sudarant jiems sąlygas tobulinimuisi. Šeimos, ypač jaunos, turėtų imtis atsakomybę pareikšti savo poreikius. KLB ir jos institucijos turi padėti atrasti būdus atsakymui į jų poreikius. Ištudijavus, pramatyti šeimų ugdymo programas.

JAUNIMAS

Suvažiavimo dalyviai yra susirūpinę mūsų jaunosios kartos lietuviškumo silpnėjimu. Norint šitą padėti pagerinti, KLB turi rasti būdų ugdyti jaunimui vadovus, vystant jų sąmoningumą, užsiangažavimą, pareigingumą bei atsakomybę, naudojant naujus metodus ir priemones. Pavyzdžiui, ruošiant paskirų sričių vadovams seminarus, kur būtų išdirbamas bendras kultūros ir švietimo planas, pozityviai motyvuojant ir pasidalinant medžiaga. Išryškinti jaunų žmonių potencialą, jiems duodant atsakomybę. Jų padarytus darbus įvertinti ir pripažinti.

Siųsti jaunimo vienetų į atskiras apylinkes ir stovyklas, kad jie uždegtų kitus jaunuolius ir pamokyti naujų žaidimų, dainų, liaudies muzikos bei papročių.

RYŠYS SU LIETUVA

Organizuoti jaunų žmonių keliones į Lietuvą, kad išseivijoje gimęs ir augęs jaunas pažintų Lietuvą, suprastų ten augantį jauną žmogų, pažintų jo veikimo ir lavinimosi būdus.

NAUJOJI IMIGRACIJA

Surasti būdus įjungti naująją imigraciją iš Lietuvos, Lenkijos ir kitur. Padėti jiems įsikurti Kanadoje, pripažinti ir suprasti jų įnašą į išseivijos gyvenimą ir organizacijas. Ši imigracija užtikrins išseivijos ateitį.

KOMUNIKACIJA

Vystyti ryšius, naudojant įvairias komunikacijos priemones, ne tik tarp kartų, bet ir tarp šeimų - atsižvelgiant į jų sudėtį - o taip pat ir tarp apylinkių, kad pasiekti laimėjimai ir iškilę sunkumai būtų galima rasti bendrai, padedant vieni kitiems. Visame pasaulyje išsisklaidę lietuviai gali daug padėti vieni kitiems, įgyta savo patirtimi dirbant įvairiose sąlygose.

PARAPIJOS

Tai labai svarbi institucija, išseivijos lietuvių gyvenime padariusi didelį įnašą. Svarbu, kad ši institucija, kartu su lietuviško švietimo institucijomis, aktyviai ir realiai ugdytų jaunų lietuvių dvasingumą.

ŠVIETIMO PROGRAMOS

Lituanistinių mokyklų programas būtina peržiūrėti ir pritaikyti šių dienų realybei išseivijoje.

LĖŠOS

Suorganizuoti gerą ir struktūruotą lėšų telkimo sistemą, kuri garantuotų Bendruomenės kultūrinę ir švietimo veiklą išseivijoje.

Tikimės, kad šio savaitgalio iškeltos mintys išliks gyvos ir bus peržiūrėtos reguliariai. Svarbu, kad panašūs suvažiavimai būtų surošiami bent kas trys metai. Visokioje veikloje siekti kokybės, nepasitenkinant vidutiniškumu ir vadovaujantis principu: "Ka, darai, daryk gerai".

Pasirašė Rezoliucijos Komiteto nariai:
Petras Lukoševičius, Ramūnė Jonaitienė,
Giedra Paulionienė

/Tekstas gautas š.m.birželio mėn. 15 d. Red./

/.....atkelta iš 2 psl./

bines, ekonomines, finansines ir kitokias "erdves" /t.y.sąjungas ir panašias gruputes/.
Lietuvai, bent šiuo metu, okupacinei kariuomenei

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

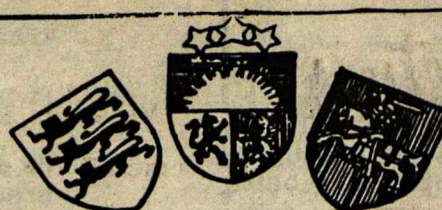
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išseivijai!"

THE BALTIC FEDERATION IN CANADA

ESTONIAN CENTRAL
COUNCIL IN CANADA

LATVIAN NATIONAL
FEDERATION IN CANADA

LITHUANIAN CANADIAN
COMMUNITY

MONTREAL BRANCH

LA FÉDÉRATION BALTE DU CANADA

CONSEIL CENTRAL
ESTONIEN DU CANADA

FÉDÉRATION NATIONALE
LETTONNE DU CANADA

COMMUNAUTÉ LITHUANIENNE
DU CANADA

SECTION DE MONTREAL

Montreal, June 14th, 1992

Mr. Boris Yeltsin

President of The Russian Federation
c/o The Consulate General in Montreal
Hand delivered

Subject: Russian Troops in the Baltic Countries

Dear Mr. President;

We, Canadians of Baltic origin, commemorated to-day the 51st anniversary of the first massive deportations of Estonians, Latvians and Lithuanians to Siberia. We also remembered in our prayers you, and the new government in Moscow, for your heroic introduction of democratic government in Russia. Most of all we thank you for supporting the declarations of independence in the Baltic states, in August last year.

However, you must be aware that a dark cloud still hangs over the heads of the much tortured nations on the Baltic. Large contingents of heavily armed troops of the occupation forces of the defunct Soviet Union still show no sign of packing-up and going back to their countries of origin. Surely, it is in your power to order the officers and soldiers of the Russian Federation to return home.

Therefore, we take this opportunity, during your visit here in Montreal, to submit this letter, supported by our communities, through your Consulate General to you.

May God give you strength and patience during these difficult times.

Yours sincerely,

Peter Moldre

President, Baltic Federation (Mntl)

Janis Terauds

President, Latvian Community Center

Richard Leitham

President, Estonian Society

Arunas Staskevicius

President, Canadian Lithuanian Com.

nepasitraukus iš jos teritorijos, bet kokios panašios sąjungos, kurias steigia Rusija, nėra masinančios.

* Pagal Vilniaus Radijo

pranešimą, BIRŽELIO 14 referendume balsavo 76% turinčių teisę. Viso balsavo 1.751,026 (91%), pasisakė prieš 140.077 (7%).

Už buv.Sovietų kariuo-

menės išvedimą ir jos padarytos žalos atlyginimą balsavo 69%.

Užsienyje, Amerikoje balsavo 3.730, pasisakė Už 3711; Kanadoje 570

-Už -566, kitur 907 - Už-880.

INFORMATION

Ville de Montréal

Faites nettoyer votre cheminée

Pourquoi ne pas profiter de la belle saison pour faire nettoyer votre cheminée. En effet, depuis 1991, la Ville a modifié le règlement relatif au ramonage des cheminées, rendant les propriétaires de résidences munies de foyers et de poêles à bois ou à l'huile responsables de l'entretien et du nettoyage de leurs cheminées. D'après l'Association des professionnels du chauffage à combustible solide, vous devriez faire nettoyer votre cheminée au moins une fois l'an, avant le début de la saison froide. Pour plus de renseignements, adressez-vous au Service de la prévention des incendies, au 872-3800.

Partir du bon pied

Juillet est le mois des déménagements. Le Service des travaux publics tient à rappeler à ceux et celles qui prévoient emménager dans un nouveau logement de bien vérifier le calendrier de la

collecte des ordures ménagères en vigueur dans leur nouveau quartier. Si vous désirez vous défaire de gros morceaux devenus inutiles, composez le 872-3434.

Le parc des îles

Le plus récent et le plus grand parc de Montréal, le parc des îles, ouvrira au public le 18 juillet par un spectacle intitulé *Montréal, ville francophone*, un hommage à la chanson de la francophonie. Les îles Notre-Dame et Sainte-Hélène, lieu de rendez-vous par excellence de l'exposition universelle Expo 67, ont été transformées en vaste parc public doté de sentiers piétonniers le long du fleuve, de pistes cyclables et d'un amphithéâtre naturel pour les spectacles en plein air.

La carte Accès Montréal offre des rabais

Les Montréalais sont invités à se procurer la Carte Accès Montréal afin de profiter de rabais intéressants sur le prix

d'entrée d'activités municipales comme le parc des îles, le Jardin botanique, la piscine de l'île Sainte-Hélène, le golf Le Village et les courts de tennis locaux. Les détenteurs de carte bénéficieront aussi d'une réduction de 1,50 \$ sur le prix d'entrée de l'Aquaparc, de La Ronde et de l'exposition *Rome: 1000 ans de civilisation*, au Palais de la Civilisation. On peut se procurer cette carte, pour la modique somme de 2 \$, dans tous les bureaux Accès Montréal et dans les centres énumérés plus haut.

La démocratie a aussi une histoire

Quel est le nom du premier maire de Montréal? En quelle année le suffrage universel y a-t-il été adopté? C'est ce que vous propose de découvrir l'exposition *La démocratie à Montréal, de 1830 à nos jours*, qui se tiendra à l'Hôtel de ville, du 15 mai au 13 septembre. Des illustrations, des documents anciens et un montage vidéo, ainsi qu'une

brochure, invitent les visiteurs à parcourir 160 ans d'histoire politique municipale à Montréal et à en découvrir les faits marquants. Cette exposition est ouverte au public sept jours par semaine, de 8 h à 16 h 30, dans le hall d'honneur de l'Hôtel de ville, 275, rue Notre-Dame Est. L'entrée est gratuite.

Renseignements : 872-6211.

Ouverture du Biodôme

Le Biodôme de Montréal, nouveau musée de la nature unique en son genre, ouvre ses portes au public le samedi 20 juin. Ne manquez pas d'aller découvrir ses quatre environnements: la forêt laurentienne, le Saint-Laurent marin, la forêt tropicale pluviale et le monde polaire, où la faune et la flore vivent en interaction dans des habitats qui recréent les écosystèmes naturels.

Renseignements: Bureau interculturel de Montréal: 872-6133

Le Québec, c'est les vacances.

Obtenez gratuitement la brochure DESTINATION QUÉBEC-VACANCES D'ÉTÉ 1992 en téléphonant sans frais au

1 800 363-7777

poste 161

Gouvernement du Québec
Ministère du Tourisme

TRYLIKTOJOJE AABC KONFERENCIJOJE

Draugija FOR THE ADVANCEMENT OF BALTIC STUDIES surengė jau XIII-ąją konferenciją. Šį kartą ji vyko Kanadoje, Toronto Universiteto patalpose, birželio mėn. 10-13 d.d. Plati programa įtraukė baltų akademikus: lingvistus, literatūros, muzikos, teatro, folkloro, istorijos, švietimo, politinių bei socialinių mokslų specialistus, ekologus, bibliotekininkus ir 3 poetus.

Nenuostabu, kad pasklidę po Amerikos ir Kanados plotus (buvo kvietų ir iš Baltijos respublikų) įrašytųjų į programą dalyvių tik apie trečdalis galėjo atvykti. Vistiek buvo įdomu ir malonu susipažinti bent su tokių idomių specialybių darbuotojų pavardėmis.

Šios Draugijos AABC direktorių tarybos pirmininku yra rašytojas-poetas Tomas A.Venclova; literatūrologas Rimvydas Šilbajoris priklauso programos komitetui.

Poezijos vakare savo kūrybos originalia kalba ir jų vertimus į anglų kalbą skaitė estė URVE KARUKS, latvė VELTA TOMA - abi iš Toronto, ir HENRIKAS NAGYS, atvykęs iš Montrealio. (Reikia pasakyti, kad lietuvių torontiečių buvo atsilankę tiek, kad vienos rankos pirštu būtų perdaug jiems suskaičiuoti. Tuo tarpu latvių ir estų atsilankę nemažai.).

Spausdiname keleta minėto poezijos vakaro tekstų:

HENRIKAS NAGYS
BALTIC DIRGE

My father from our Lowlands
as silent as a rock from Akmene
gazes from tha Samogitia aky
with his thousand-year-old eyes
at the crucified Lithuania
and bleeding city of Vilnius
and bites even harder his lips.

My Latvian mother
swaying sadly her head
looks from the soul cloud at Jurmala
at the burning city of Riga
and recites like a prayer
the unforgotten words of Cantata
written by the Poet-Soldier:
LORD, THY LAND IS ON FIRE.
(Dievs, Tava zeme deg...).

My Estonian Poet-Brother,
Henrik Visnapuu, whom I met
in a tiny hovel on the shores
of Bodensee just at the end of the war
in a nook of Austria,
after this one and only meeting
is sleeping in the alien land of wxile
and dreams of a free Estonia
under its banner of nordic coclours:
of the sky, the earth, and the snow.

Estonia, Latvia, and Lithuania
are swearing in unison
their old learned throughout ages
grim and painful oath:
Barbaric robots again
are marauding our lands.
Do not forgive them, Lord,
for the spilled blood of our innocent
sisters and brothers.
Do not forgive them
for ever
and
ever.

1991. I.27. / Vertė Clark Mills
Montreal,Canada ir Henrikas Nagys/

LATERNA OBSCURA

Both of us trace a face of the child on the first snow.
Beneath wild raspberry branches my sister rocks her doll.
Last night the workmen laid light snow on the frozen ground
and now they tar the wooden bridge over my river Bartuva.
The new-born snow is light as my sister's hair.

Through the crouched and empty town of my Lowlands
the cossacks ride and they slash with their naked swords
the white and the breathless moonlight of winter.

We draw our brother's face on the first snow.
The epileptic daughter of the watchman
crumbles dry bread into the ditch for the coffin.
Snow drifts over the waxen face of the peasant women
and the pillow of pleated paper. And through the snowstorm
echo the hoarse chant of the mourners and breathless bells.

Throug the silent and sleeping town of my Lowlands
the cossacks ride and their long whips cut
the blue and the shimmering winter moonlight in trees.

No one kissed you goodnight. No one wept
with you for your dead mother. No one came to bury
your father, hanged. Your land was empty and naked,
your earth - a peasant's palm. You were not admitted
into kingdom. Gray garments fluttered
like shrouds of long forgotten funerals - the vestments of a plague.

Thorough the poor town of my Lowlands gallop the cossacks
bearing on their long lances, cut in pieces,
the blue moonlight of winter.

On a bright Sunday morning in a radiant land
the workmen tar the wooden bridge over river Bartuva.
Deep under ice, and slow the river flows into the sea.
Under the raspberry branches, covered with snow.
the doll of my sister sleeps. Two of us trace
the brother's face asleep in the blue snow.

/Vertė Henrikas Nagys/

VELTA TOMA

BREAD FROM HOME

In childhood I was taught:
bread fell on the floor -
pick it up,
kiss it and eat -

Bread from a faraway guest,
bread from home,
a hard heel of bread
pregnantly brown -
I hold it in my hands,
put it to my lips,
before my mouth begins
to savor it ever so slowly -

The creative power
in the hands of the ploughmen
int he hands of the bakers
in the hands of the breadgivers -

I ate it unearned
the orphans' part
now our tears are one,
one is our freedom -
Give me the power
of orphans
in my fosterland,
holy Latvian bread .

1980.Riga.

Across the stone scurries an ant
and climbs a leaf of grass -
that's all to know in life:
not asking - how long will it last.

How long will you be with me,
how long we both under the sun -
bluebells or bells that toll,
new shoots or rotten stumps?

Don't ask, don't ask - how long will it last?
Already tomorrow I belonged to you all.
Eternal forests eternal grass;
from times immemorial stars in a fall.

1980.Riga.

HERE

I will never leave again,
neither metaphorically
nor literally,
since the time when
in my blood
transfused
started flowing
the poison of Gauja's birdcherry trees -

From that day on when
that green fragile
swamp-birch bent over me
from the warm milky
Whitsuntide skies -

And the garden aspens
growing gigantic
stand guard behind my window
to make sure departure
never steals me again -

I will never return again,
for never again I will

depart.

1975, Riga.

I FORGOT TO TELL YOU

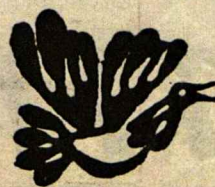
I forgot to tell you:
don't drive stakes
along my borders -
my fields have not been plotted as yet.

I forgot to tell you:
don't hang millstones,
slogans, seals, and statues
on my conscience in vain -
I have to take flight.

I forgot to ell you:
don't force
a foreign face and graven image
on me -
perhaps
I am a ghost,
a shade, or a witch -
but I am my own
myself and one -

When my people on their land
will call me by my name
I will echo back - a human being.

1980. Riga.
/Eilėraščius vertė Valters Nollendorfs/

URVE KARUKS

SUNDAY OF THE SOUL

Something achingly beautiful and tender
caresses my soul
like a velvety butterfly winging
through the shuttered window
making tremulous rings
on the still waters of the pond.

In my breast
bells softly ringing

and an overwhelming urge to cry:

- Fair moment,
linger on.
Don't go away.

PHOENIX

Like Phoenix I have burnt myself to ashes
and from the ashes
made myself anew.
My prideful plumage torn to shreds,
unsung the allembracing aria.

Now like a pariah must start again
to wend inroads through wastelands of the self
until I reach the silent well.
- A headstrong child, who failed to pass
her kindergarden class-.

My only retinue - hot whirling desert sand.
The staff - my Maker's outstretched hand.

THE SUM TOTAL

I am
the sum total
of all my lives
- no more
- no less.

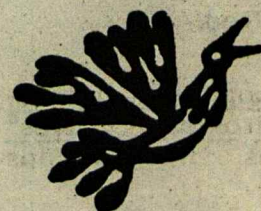
The curtain that falls
with every birth
deceives
that the nearest is all
there is.

Spinning
on a crazy wheel
- no beginning
- no end in sight.
My body has been
at many a wake;
the soul awakens
again and again;
new eyes see
the same old plight.

I grasp
a verse
from the universe.
The ultimate aim
I can only surmise -

Thrushlike to soar
- to sing His tune
until it is time
for the final rest.

/ Eilėraščių vertimai autorės/

TARPTAUTINIS EXLIBRIS KONKURSAŠ.
SKIRTAS VYDŪNUI

Lietuvos VYDŪNO DRAUGIJA, ŠILUTĖS miesto
savivaldybė ir centrinė biblioteka, Lietuvos ekslibrininkų
klubas ir Lietuvininkų Bendrija MAŽOJI LIETUVA
V y d ū n o 125-ųjų gimimo metinių proga skelbia
KONKURSA:

Ekslibrisus būtina atlikti grafikos technika. Darbų
skaičius neribojamas. Reikalingas įrašas "EX LIBRIS.
VYDŪNAS -125. ŠILUTĖ". Kūrinio viena kraštinė ne
ilgesnė kaip 12 cm.

Konkursui pateikti po 5 kiekvieno ekslibriso ats-
paudus ir kataloginius duomenis. Darbus siųsti iki 1992
m.lapkričio mėn. 1 d. adresu: Ieva Labutytė, Architektų
gatvė 200-15, 2049 VILNIUS, LITHUANIA, tel:44-82-
06.

Šešių meniškiausių ekslibrisų autoriams vertinimo
komisija skirs premijas. Kitiems - prizus, atminimo do-
vanas bei padėkos raštas.

Paroda atidaroma ŠILUTĖJE -1993 m. vasario
mėn. 6 d., VILNIUJE- 1993 m.kovo mėn.22 d. Numato-
ma išleisti parodos katalogą. Konkursui atsiųsti darbai
bus padovanoti Vydūno Draugijai, Šilutės Kraštotyros
Muziejui ir Centrinei Bibliotekai.

Smulkesnė informacija: Vacys Bagdonavičius, VIL-
NIUS, tel: 75-18-98 (darbo), 76-46-92 (namų), Giedrė
Leškytė,ŠILUTĖ, Dariaus ir Girėno gatvė 22-5,tel:(8241
51057 (d), 51884 (n).

MIŠKO TRAGEDIJOS

/IŠ LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ SAJUNGOS LEIDŽIAMO

MENRAŠČIO "METAI", 1991. Balandis./

/ tęsinys /

A. Vaitulionis

Mano pirmos kautynės. Po jų jau ir gimnazija ateina į antrą planą. O gal ne dėl kautynių, gal laikas daro savo. Praslinko jau treji metai, kai tęsiasi pokarinis karas.

Jau praslinko trys vargo metai,
Kai mes išėjom į miškus.
Krauju aplaistėm žalius dirvonus,
Granito gatves ir laukus.

Ir dainos darėsi vis liūdnesnės. Išvėš, areštuos ar nušaus. Todėl kas vakar buvo dan svarbu, šiandien jau ne labai...

Ir pamokas vis labiau apleidžiu. Reikės ar nereikės, vienas Dievas žino.

Organizuojama dengimo grupė. Ima ir slapukų. Ir kur neims. Vyrų miške kasdien mažėja. Žūsta vadai, žūsta eiliniai. Seniai jau nėra Kazimieračio, Kariūno. Žuvę Ažuolas, Žaibas, Siaubas. Apie Giedrį tik daina liko:

Kelkis, Giedriau, į žygį,
Tavęs laukia draugai,
Bet žiauriu mirties miegu
Amžiams tu užmigai...

Dar jaučiasi Vanago ranka, o pas mus viską tvarko kapitonas Diemedis. Tai vienintelis likęs rimtas vadas mūsų krašto. Mat Diemedis -- apygardos vadas. Į tą apygardą įeina ir Šarūno rinktinė, o į ją ir mūsų Vytenio tėvūnija.

Bet Diemedžio energijos užtenka visur. Jis visur spėja.

"Diemedis pasakė, Diemedis išakė", ir tuo kalbos baigtos.

Štai ir ši syki, matyt, Diemedžio įsakymu, rinktinės vadas Sakalas renka dengimo grupes. Kiek tų grupių bus, mes nežinom. Jų paskirtis irgi nelabai aiški. Žinom tik tiek: reikia sukelti kiek galima daugiau triukšmo, o paskui į kojas. Triukšmu naudosis tie, kurie kitoje vietoje dirbs patyliukais. Na, o triukšmui kelti mes patys tie.

Einam dideliu būriu. Čia ir "tikrieji", ir "slapukai". "Tikrieji" visi uniformuoti. Mes kas kaip. Tik geležinė taisyklė: vienas kito nepažįstam. Ir susipažinti nesistengiam. Tai irgi geležinė taisyklė. Nešiosi savo ištikimąjį "trisdėsimt astuntuką". Ši syki turiu dar ir pistoletą TT, kurį miškiniai kažkodėl vadina "koltu". Taigi tą "koltą" išigijau ne visai paprastu būdu.

Vežą krikstatėvis girtus rusų karininkus. Tie šaudė, šaudė, o vėliau išlipa. Krikstatėvis grįžta namo, ogi vežimo šiauduose pistoletas...

Štai tą "trofėjinį" pistoletą aš ir nešiosi.

Sugulam pušynėlio pakraštį. Naktis graži, tyli. Vėjelis pučia, tik nelabai smarkiai. O debesys vis bėga, bėga. Lyg ir baugu sudraskyti tokią tylą. Ir jaudinuosi gerokai. Vis delto, pirmas kartas. Taikins -- toliau dunksanti sodyba. Sodyba išvežtų žmonių, dar ten garnizonas.

Ugnis trenkiam iš visų ginklų. Triukšmas nemažas -- net šeši kulkosvaidžiai. O dar kiek kitų ginklų. Šaudau, kiek galėdamas tankiau. Tačiau iš karabino mažai šaudęs, tai trenkia smarkokai. Vieną ausis jau beveik apkurtus.

Vėl komanda. Traukiamės, o tiksliau -- bėgam. Dabar jau girdisi atsakomieji šūviai. Virš garnizono kyla raketas. Mums tai jau nesvarbu. Savo padarėm -- ir dabar namo. Tik ligi namų kelias dar tolimas. Ir ne visiems buvo lemta grįžti.

Nedidelis namelis. "Tikrieji" tariasi: reikia šiek tiek pilsėti. Mat jie ir praėjusią naktį kažkur buvo, tai pavargę. Mes, "slapukai", eitime. Mes mažiau pavargę. Be to, pritrūkęs nakties, mes galim pareiti ir dieną. Mūsų rūbai civiliai. Tačiau įsakymas yra įsakymas. Vadas sutinka išsėtis, ir mes liekam.

Užmiegu ir aš. Ir...

Pasigirdo iš toli lyg motorų ūžesys,

Ir rusai apsupo tą kiemą...

Prasideda. Trenkmas. Griūvam vienas per kitą. Už langų žaibuoja. Nors tų langų seniai nėra. Stiklus išmušė granatos. Jas mėto "tikrieji". Mes, granatų neturim. Nepamenau, kaip išsiverčiau laukan. Ar šaudžiau, irgi neatsimenu. Bet karabiną turiu. Nepamečiau. Vadinasi, aš jau kovotojas. Bėgu be kvapo. Už nugaros šviesėja. Dega namas. Tas, kuriame mes buvome. Šalimais juda dar du. Savi. Persimetam po porą žodžių. Dabar į susirinkimo vietą. Susirenkam ne visi.

Žuvo vyrai šeši, kam vainika neši,

Kas nuskins partizanui rūtelę?

Juos ant gatvės pames, šaltas vėjas bučiuos,

Bet broliukai už laisvę kovoja...

Ivykiai vienas po kito. Areštas.

Sėdžiu miestelyje ant "kapčiaus". Laukiu draugo. Prabėga kareiviai. Kiti. Su šitais saugumo viršininkas. Viršininkas žvilgteli į mane ir sustoja. Sustoja ir kareiviai.

--Ko sėdi?-- klausia viršininkas lietuviškai.

-- Pavargau, tai ir sėdžiu.

Kareiviai puola artyn, naršo po kišenės. Varosi. Aš areštuotas.

Štai ir garsiajam Kauko name, kitaip sakant, "stribinčioje". Buvusi kamara, dabar kamera. Ant langų grotos. Sėdžiu vienas. Ant grindų. Už sienos triukšmas. Ten "dežurka".

Sėdžiu ir galvoju: už ką? Tiesą sakant, už ką tai būtų, ir dar kaip būtų, tik jie nieko nežino. Kažin ar nežino? Nemanau. Duryse akutė. Girdėjau, tikruose kalėjimuose ją vadina "volcioku". Čia kalėjimo imitacija. Nuo to man ne lengviau.

Pusiaumiegą praleidžiu naktį. Ryta: "Išcik". Ir į kabineta. Kampe taburetė. Kaip vėliau išsitikinau, prikalta prie grindų. "Sėsk". Kol kas nemėsa. O tiek prisiklausęs apie mušimus. Kad ir Burduką. Negyvai užmušė ir į suilinį imetė. Paskui sakė: pats išoko.

Taigi sėdžiu ir laukiu. Naikintojas, atseit sargybinis, irgi stypso. Pro duris įeina, tiksliau, ant ramentų iškibilkščiuoja vyriškis. Sėdasi už rašomojo stalo. Tai ir buvo saugumo leitenantas Pranas. O kiek daug sykių vėliau mūsų keliai kryžiuos.

Šlubis deda ramentus į šali, atitraukia stalčių ir išima pistoletą. Ir vis žiūri į mane. Net ir nepatyrusiam aišku: moraliai "apdirbinėja". Lėtai, lėtai užveda pistoleto spyną. Ir vis žiūri, ir vis nė žodžio. Pistoletą deda ant stalo ir staiga:

-- Sakyk teisybę, visą teisybę.

-- Kad nežinau kokią.

1992.VI.24 d.

-- Sužinosi, greit sužinosi.

Ir prasideda: "Pavardė, vardas, kada gimei, kodėl gimei..." ir taip be galo. "Kur miškiniai, kodėl šaudė..." Ir vis po kiekvienu puslapiu parašas. Pasirašyti prie stalo veda sargybinis, matyt, bijo, kad neatimčiau ramentų. Neatmenu visko, ko klausė. O galvoje vis mintis: "Kodėl nesimuša?" Vėliau sužinojau, kad leitenantas Pranas irgi Stalino laikų išimtis: nelabai mėgsta mustis. Kas kita Joeys. Tas žmones negyvai uždauzydavęs.

Taip kelias paras. Naktis -- pusiaumiegą, dieną -- kas, kur, kaip. Ir vis parašas. Paivairinimas -- kai atneša mamos išduotą valgį. Valgį atiduoda, vadinasi, jų akys dar nelabai didelis nusikaltėlis. Ir valgyti duoda, ir nemėsa, ko daugiau norėti.

Vieną dieną paleidžia. Čia dar didesnis stebuklas. Nebando užverbuoti. Šitą žinojau puikiai. Užverbuoja ir paleidžia. Miškiniai labai žvairai žiūrėdavo į paleistuosius. Buvau nusprendęs: jeigu kas, eisiu į mišką, tapsiu "tikruoju". Ne vienas yra taip padaręs.

Ir tik namuose kyla mintis: "O kur tas tardytojas nepeštukas prikišo koją? Kodėl su ramentais?" Tikriausiai kur nors kovoje su miškiniais. Pasirodo, viskas daug paprasčiau. Girtas pats persišovė.

Pabaigai "desertas". Tėvūnijos vadas Labutis (buv. Barzdukas) ruošia likvidaciją. Štai dar vienas naujadaras: "likvidacija". "Tablacija", "likvidacija" -- gal ir neblogai skamba, tik neduok Dieve su jom susidurti. Įsakymuose irgi rašo: "PKLT sprendimu likviduota..."

PKLT -- tai aišku: Partizanų Karo Lauko Teismas. Neturi gi miškiniai nei Vorkutos, nei Pečioros. Net Lūkiškių ar Pravieniškių neturi. Tad mirtis. Tačiau "likvidaciją". Susaudėm, ir tiek, bet ne -- "likvidavom".

Tad Labutis ruošia. Jam trūksta sargybinių. Eisim ir mudu su Zigmą -- Žagre, būsim sargyba.

Apskritai Labutis labai sunkiai imasi tokių dalykų. Tai ne šturmas. Tas, būdamas tėvūnijos vadu, saukdavo savo vyrams: "Norit gyventi -- šaudykite šnipus! Šnipus, sakau, šaudykite, tai gyvensit". Į sąvoką "šnipas" šturmui įeidavo daug kas. Šturmo vadovavimo laikotarpiu drąsiai galima pavadinti "kruvinuoju". Labutis kas kita. Jam tokie dalykai kancėja. Tad jeigu jau ruošia, vadinasi, dalykas rimtas.

Einam šešiese. Iš "tikrųjų" -- Dikas, Kurtas, Jaunius. Mudu su Zigmą -- rezervas. Vadovauja Labutis. Iš pradžių man postas numatomas už daržinės. Tačiau Kurtas prašosi: "Pasikeiskim". Mat Kurtas jau "likvidavo" vieną. Užsikirto pistoletas, teko pabaigti kirviu. Dabar Kurtas vemiam ir prašo: "Pasikeiskim". Pasikeičiam. Einu prie lango. Čia jau rimčiau. Atsiklaupiu į žirnius ir laukiu. O nakties gražumas... Vėliau išitinkinau, kad baisūs dalykai kap tik gražiomis naktimis.

Taigi, klūpau žirniuose. Nieko. Tik delnai labai prakaituoja. Karabinas tiesiog prilipę prie delnų. Taip ligi pirmų šūvių. Šūviai -- ir viskas atsilaidžia.

Nuo namų bėgte. Ten lavonai.

Ryte dar blogiau. Mama rauda: "Buvo gera, bėgdavo į bažnyčią..." Aš tyliu. Tyliu ir galvoju: "Motin, motin, žinotum, kur tavo sūnus naktimis vaikščioja".

Taip ir praeina vasara. Ruduo ir pusė žiemos -- ramus laikotarpis. Tik vienas tragiškai juokingas įvykis. Mat juokai tais laikais buvo tragiški.

ŽVILGSNIS IŠ ERDVIŲ

Kanadietė astronautė dr. Roberta BONDAR, po erdvėlaivio DISCOVERY skrydžio į erdves, dabar keliauja po įvairius Kanados miestus su dr. Douglas Watt, McGill Universiteto Montrealyje "Aerospace Research Unit" direktorium. Jis sukūrė 12 eksperimentų, kuriuos dr. Roberta Bondar pravedė erdvėlaivyje.

Astronautė labiausiai nustebino tai, kad nepaprastai aiškiai galima buvo stebėti ir matyti iš erdvių tropinių girių naikimo žałą Pietų Amerikoje. "Bežiūrint į žemę iš erdvių, pasidarė visai aišku, kad mes pasaulyje esame vieninteliai, galintys rūpintis mūsų žemės planeta" -- pasako dr. Bondar.

Kanados mokslininkams dr. Bondar atliko tyrimus apie įtaką gyviems organizmams, esant erdveje be žemės traukos:

kodėl atsiranda stuburkaulių skausmai, vėmimo priepuoliai (nuo kurių kenčia erdvių misijose daugiau negu pusė astronautų), širdies gyslų prisitaikymą ir kaip suderinti maitinimą, dirbant erdvėlaivyje.

DISCOVERY skrydžio metu buvo padaryta daugiau kaip 1.000 pėdų ilgio tyrimo filmas, kurį dabar studijuoja erdvių mokslininkai Kanadoje ir JAV-se.

Per savo skrydžio laiką dr. Bondar paaugo 4 cm., jos regejimas tiek sustiprėjo, kad nereikėjo vartoti specialių akinų erdvėlaivyje ir, grįžus į žemę, jos regejimas dar tebera stipresnis, negu prieš skrydį. B.N.

/ Dešinėje spausdintą skelbimą įdėjome tokį, kokį gavome iš skelbimų agentūros. "NL" Redakcija vertimo nedarė ir kalbos netaisė./

Gyveno mūsų kaime toks Juozas. Baisus nenuorama. Nenuorama ligi kvailumo. Ateina vokiečiai. Juozas tuoj į jų armiją. Kiek kariavęs, kiek nekariavęs, kitais metais parvažiuoja atostogų. Ant krūtinės ordinas. Koks -- nesuprasi, viena aišku -- vokiškas. Juozas išsidus. Juozas švąstosi šokiuose ir gąsdina: "Skambinsiu SS, jus sutvarkys". Kas gi nebijos SS. Visi prityla. Tik jo brolis netyli. Duoda Juozui "ausų" ir siūnčia namo išsipagurioti. Prieš brolių Juozas SS nekiečia.

Vokiečiams traukiantis, dingsta ir Juozas. Visiems aišku: Juozui kito kelio nėra. Pasibaigia karas su vokiečiais, ir Juozas vėl atsiranda. Su "tautiška" šimtasiule, krūtinė medaliuos. Kalbos tai panašios: "Skambinsiu enkavėdė, jus sutvarkys..."

Ir randa tėvas vieną žiemos rytą Juozą po berželiu sušalusį. Parsiveža, vėliau palaidoja. Kas jį "sutvarkė" -- neaišku. Gal SS, o gal enkavėdė. O gal kas kitas. Net ir miškiniai šito nežino.

Naujieji metai. Trys Karaliai. Per Trijų Karalių šventę balius. Aš kūmas. Tokia Onutė kūma. Jau suaugusi mergina, bet visai nieko. Viskas vyksta kaip įprasta: į bažnyčią, iš bažnyčios, o vėliau vaisės. Besivašinant, įeina Labutis. Diena, o jis unoformuotas. Matyt, netoli buvo.

Kaip Labutis pasikeitęs! Kai buvo dar Barzdukas, tai buvo vaikščiojantis ginklų arsenalas. Dabar vien pistoletas prie šono. Matyt, nuovargis ar net apatija. Ne jis vienas toks, Milžinas net įsakymų nevykdo. Anksčiau pamėgintų. Jaunimas dar laikosi, bet "seniai" jau pavargę. Žiedas visai dingsta. Per tėvūniją pereina įsakymas: "PKL T sprendimu... pirmam sutikusiam... sušaudyti".

akare Labutis pasikviečia Zigmą ir kalba: jam reikia kažkur nuvykti, o sniego daug. Zigmą išrinko Kaštonį ir pabalnoja. Parvažiuosim vienu arkliu.

O rytą Kaštonis parbėga vienas. Kaip dainoj. Kaip Kaštonis sugebėjo pasprukti, jam vienam žinoti. Raitelio nėra. Raitelis negrįš...

Virš bunkerio kvatojo šmėklos,

Ieškodamos aukų naujų.

Mielas Vėjūne, Milžinėli,

Apšlakstėt bunkerį krauju...

Tam bunkery du. Trys išsiveržė. Kitam bunkery keturi. Jų vardai: Labutis, Tautmylis, Milžinas, Vėjunas, Džiaugsmelis ir Galiunas. Iš viso šeši. Prasideda "pusčios" saulelydis.

Sužeistieji yra gretimam būryje, tad važiuojam ilgai. Prie vienos sodybos stabdo sargybinis. Užeinam. Sužeistieji dieną praleido miške, tai dabar šildosi. Skubiai kraunam juos į roges ir išvažiuojam. Gerą kelio galą kaimynai mus palydi. Vėliau liekam vieni. Mėnesiena tokia, kad matosi vos ne per kilometrą. Sniegas žiburiuoja lyg kalėdinė eglutė. Tai labai blogai. Gėrėtis nėra kada.

Vakare su Zigmą vėl kinkom arklius. Kaštonis pavargęs, tad kitą arklių imam iš kaimyno. Tai puikus erzilas. Vaziuoti bus smagu.

Važiuojam parsivežti sužeistų bei sušalusių. Mat iš tų trijų išsiveržusių, du nušalo kojas. Bėgo basi. Tai Dikas ir Kalnietis. Dikas dar ir persautas. Vien Kielei pavyko, išliko sveikas.

/bus daugiau/

Kai kanadiečiai dirba drauge, mes galime pasaulyje pakilti ir laimėti.

Kad sektųsi šių dienų pasaulyje, kanadiečiai turi būti pajėgūs varžytis, nes mūsų darbai tiesiog nuo to ir priklauso. Save paruošti per mokymąsi padės mums konkuruoti ir užsitikrinti norimą gerovę sau ir savo vaikams.

Mes turime save investuoti būdami krašte, kuris sako... taip, mes galime.

COREL SYSTEMS CORP., OTTAWA

Šita Ontario bendrovė yra užėmusi 50% pasaulinės rinkos su Corel Draw, elektroninių smegenų grafikos programa IBM firmai ar panašioms. Ji eksportuoja 90% savo produktų į Europą ir JAV. Tai parodo, kad laisvoj prekyboje visa galima išvystyti sėkmingai iš Kanados, naudojant kanadiečių talentus ir iniciatyvą.

Taip, mes galime. Tam mes turime įrodymų.

Kanadiečiams sekasi kiekvieną dieną. Daug pavienių asmenų ir verslų pergyvena pasisekimą... patirdami naudą pavieniai asmenys, ar bendruomenės, kuriose jie gyvena, taipgi ir Kanados pramonė. Šimtai Kanados bendrovių pasiekia išskirtinės tarptautinės sėkmės. Jos organizuoja darbus, atskleidžia naujas specialybes ir galimybes tūkstančiams kanadiečių ir tuo sukuria kanadiečių gaminams rinkas visame pasaulyje.

COMMUNITY TALKS

Gerovės ir klestėjimo iniciatyvą tvarkanti grupė ruošia darnumą paremtą planą veiklai, kuris kanadiečiams bus pristatytas rugsėjo mėnesį. Kanadiečiai mums yra pasakę, kad jie nori dalyvauti šio veiklos plano paruošime. Mes klausėmės... Per visą eilę "Bendruomenės pokalbių" tūkstančiai žmonių iš 186 visos Kanados bendruomeninių apylinkių siūlė savo sumanymus. Jie kalbėjo apie tai, kaip uždegti norą lenktyniauti stovint prieš galimybės konkuruoti ir mokytis. Jie kalbėjo ir apie tai kaip testuoti gyvenimo lygį ir kartu užsitikrinti ekonominę ateitį. Jie priėjo išvados, kad kiekvienas iš mūsų turi šitame procese dalyvauti... ir kad valdžia klausosi.

Taip, mes galime. Mums užtenka pajėgumo pasiekti laimėjimus.

Jau turime darbo, kooperavimo su kitais pasaulinio masto pasiekimuose taikos palaikyme, medicinoje ir erdvių tyrinėjimuose. Dabar su verslų, darbo jėgos, vyriausybės pagalba, su akademinėmis ir socialinėmis grupėmis, dirbdami visi kartu, galime pasiekti gerovę tarptautinėse konkurencijose. Bet čia yra vienas kritinis veiksnys: Kanados galutinis potencialo rezultatas priklauso nuo kiekvieno individo įsipareigojimo būti geriausiu kanadiečiu.

FREEWILL SAUNDERS, BRITISH COLUMBIA

"Aš turėjau apsispręsti ir keisti savo karjerą. Pasirinkau kompiuterių programavimą ir mano pasirinkto kurso dalis buvo man bedirbant BC Tel, kur aš dabar dirbu kaip programuotojas analistas. Išmokti dalykai man tikrai pravėrė duris patrauklios pramonės ateitį".

Taip, mes galime. Mes turime žmonių.

Jau pats laikas mums savo energiją nukreipti labai svarbiam ekonominiam reikalui... ir save paruošti didesnės gerovės atečiai.

Taip, mes galime!

Canada

Lietuvių Namų Žinios

● Birželio mėn. 7 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 210 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 21 Kauno Valstybinio Dramos Teatro aktorius-rė, Lietuvos Vilniaus Banko ir Finansų Ministerijos 2 tarnautojai ir 1 iš Kauno. Iš Čikagos- J.S. Užupiai, ir A.A. Indrulaičiai iš St. Catharines, Ont.

● Birželio mėn. 9 d., antra dieną LN vyko Kauno Valstybinio Dramos Teatro humoro, muzikos ir dainų programa.

● Birželio mėn. 28 d., sekmadienį bus LN Vyrų Būrelio ir "Atžalyno" ruošiamą gegužinę. Norintieji ją vykti autobusu, prašomi pranešti LN raštinei tel: 532-3311.

● Rugpjūčio mėn. 8-16 d.d. yra ruošiamas LN poilsio stovykla Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje KRETINGA, Wasagoje. Dėl informacijų skambinti A. Sukauskui tel: 416/ 244-2790.

16-TOJI LN POILSIO STOVYKLA

Tradicinė Toronto LN Vyrų Būrelio stovykla Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje KRETINGA prasideda rugpjūčio mėn. 6 d., šeštadienį, 12:01 p.p. ir tęsis iki rugpjūčio mėn. 16 d. ryto. Buvusieji Vyrų stovykloje žino, kad yra malonu atostogauti ne tik pensininkams, bet ir jaunimui, pavieniams asmenims bei jaunoms poroms. Čia kvėpuosite grynu pušyno oru, valgsite skoningai pagamintą lietuvišką maistą, dalyvausite rytinėje mankštoje ir maudysitės paplūdimyje.

Kiekvieną vakarą stovyklos vadovai ir patys stovyklautojai ruošia įvairaus humoro programėles prie degančio laužo ir spragstančių kibirkščių. LN Vyrų planuoja daugiau programų, apie kurias bus pranešta vėliau. Šiuo metu prašome atkreipti dėmesį apie stovyklos datą ir padaryti

planus stovykloje dalyvauti. LN Vyrų Būrelio valdyba maloniai kviečia visus.

Slaugos Namams auškojo:
\$500- Algis Čiužas; po \$100- V.F. Mašalai, J. Krasauskas; a.a. Jono Puterio atminimui- \$20 -M. Kybrancienė.

● VOLUNGĖ laimėjo etninių grupių chorų varžybose garbės žymenį. I-oji vieta teko Toronto ukrainiečių chorui "Vesnivka", II-oji Montrealeo bulgarų chorui "Dragana". III-ios premijos nebuvo.

Šios varžybos vyko Kanados Choro Sąjungos konferencijos PODIUM 92 proga, kuri vyko Waterloo, Ontario. Konkurse dalyvavo daugiau kaip 100 chorų iš visos Kanados.

● Toronto MAIRONIO Lituanistinę Mokyklą baigė 11 moksleivių. Aukštesniuosius Lituanistinius Kursus baigė 6: Kristina Baršauskaitė, Adriana Karkaitė, Gintaras Karasiejus, Audra Paulionyte, Rimas Pečiulis ir Katrytė Yanni. Iškilmingos išleistuvės ir mokslo metų užbaigtuvės vyko PRISIKĖLIMO P-jos salėje.

● Evelina PETRAUSKAITE laimėjo I-ąją premiją už plakato projektą, tema "Understanding Media-The Extensions of Man". Evelina Petrauskaitė baigia Ryerson'o Institute "Fashion Design and Marketing Visual Arts" kursą.

● KARAVANO pasai yra platinami salėje po Mišių PRISIKĖLIMO P-joje ir PARAMOS Kredito Kooperatyve.

● Vyrų Choras ARAS pradeda vasaros atostogas ir repeticijų nebus iki rugpjūčio mėn. 15 d. Ateinančiais metais ARAS minės savo veiklos 15-metį. Sukaktuvinis koncertas numatomas 1993 m. balandžio mėn. Jau dabar raginami prisijungti prie tokios neeilinės programos ir visi buvusieji ARO choristai-tės. Laukiama prisijungti ir naujų choristų.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO METINIS SUSIRINKIMAS

Metinis KLF susirinkimas Toronto Lietuvių Namuose 1992.5.24d., 1v.p.p., nesusirinkus kvorumui, prasidėjo 1:30 v.p.p.

Šiuo metu fondo sąrašuose yra 2047 nariai. Mirusiųjų skaičius 834. (43 laišakai grįžo atgal dėl netinkamų adresų). Buvo išsiųsta 1197 kvietimai. Susirinkime dalyvavo tik 60 narių su 106 įgaliojimais. Fondo tarybą ir valdybą sudaro 16 žmonių. Tarybai vadovauja Paulius Kuras, sekretoriauja, Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Fondo valdyba: p.kas Vaidotas Vaičiūnas, vice-pirm. Jonas Stankus, sekretorė Lina Kuljavičienė, izdn. Kazimieras Čepaitis, ir narys Jonas Gediminas Skaistys.

Susirinkimą atidarė tarybos pirm. P.Kuras, pakviesdamas prie susirinkimo stašo valdybos pirmininką V. Vaičiūną ir sekretorę R. Jonaitienę; mal-dai sukalbėti kunigą-Tėvą Eugenijų Jurgutį OFM.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas Kanadai Haris Lapas.

Konsulas, pasveikinęs esančius dvasiškius, fondo tarybos, valdybos pirmininkus, valdybos narius, svečius ir visus susirinkusius, tarė:

"Sveikindamas džiaugiūsi, kad KLF įsteigtas ankstyvosios mūsų veikėjų patriotų kartos, rėmėsi sūkiu: "KAPITALAS LIETUVAI - NUOŠIMČIAI LIETUVYBEI" išlaikyti Kanadoje.

Ir štai likimas lėmė mūsų didžiausio troškimo išsipildymą: Lietuva išsikovojo nepriklausomybę. Man labai malonu, kad KLF jau išjungė į paramą Lietuvai. Vilniaus Technikos Universiteto rektorius prof. dr. Edmundo Kazimiero Zavadsko vardu dėkoju už K.L. Fondo prieš porą mėnesių nupirktą 11-os tomų Metalurgijos Enciklopediją.

Anksčiau, nepriklausomoje Lietuvoje, turėjome užsienio lietuviams remti draugiją, kurią finansavo Lietuvos vyriausybė ir rėmė išsibarsčiusius po pasaulį lietuvius. Dabar, po 50-ties metų komunistinės

Metiniame KL Fondo susirinkime ž.m. gegužės mėn. 24 d. Lietuvių Namuose: kairėje- KLF Tarybos pirmininkas P.KURAS atidaro susirinkimą Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje H.LAPAS taria sveikinimo žodį.

Nuotr:
Stepo V a r a n k o s

vergijos, nuvarginta Lietuva, karo audrų ir komunistinio teroro išblaškyta Lietuvos išeivija, sugėba ir stengiasi paremti pagalbos reikalingą savo tėvynę Lietuvą.

Šiuo metu Toronto kredito kooperatyvas "Parama" su Tautos Fondo finansuojama skubiai Lietuvai reikalingą teisėsaugos projektą, kuriam yra skirta \$36.000. Prašyčiau, kad KL Fondas, pritariant visiems fondo nariams, remtų labai reikalingus atgimstančiai Lietuvai projektus.

Baigdamas, nuoširdžiai dėkoju už pakvietimą dalyvauti ir linkiu visiems sėkmės darbuose Lietuvos labui. Ačiū".

Šiame susirinkime nebuvo reikiamo sklandumo. Prisidėjo net ir netaktiški išsišokimai, pateikiant susirinkimo darbotvarkę. Pirmininkas buvo pertrauktas klausimais dėl balsų turėjimo teisės ir kapitalo Lietuvai perdavimo reikalais. Ši klausimą, nelaiku iškelta, išjungė ir daugiau susirinkimo dalyvių. Buvo paleistos kelios replikos pirmininko vardu, kad jis, vos spėjęs perimti pirmininko pareigas, savavališkai tvarkosi. Panaikino mirusiųjų balsus ir kitus pakeitimus statuse.

Čia neaprašinsiu visų darbotvarkės punktų ir metinių pranešimų. Pateiksiu tik kai kuriuos iškeltus klausimus ir pasiūlymus.

KLF 1990m. Statusas

Šis perredaguctas, pataisytas ir papildytas statusas 1990.4.7d. visuotiniame narių susirinkime buvo priimtas. Pasiūstas į Ottawą, ten ministerijos 1990.6.28d. patvirtintas, tapo teisėtas. To patvirtint

to valdžios statuso negali keisti nei KLF taryba, nei valdyba.

Šio statuso bendruose nuostatuose, skyriuje II, nariai, 9-ame punkte, rašoma: "Pilnateisūs KL Fondo narys turi būti paaugęs ne mažiau šimto dolerių (100) pagrindiniam kapitalui. Jis visuose KL Fondo susirinkimuose ar kitose svarstybose turi vieną balsą. KL Fondo nariui mirus ir per dvejus metus jo testamentu valdytojams pareiskimus neįvykdžius, pagal KLF statuto nutarimą 14 paragrafo sąlygą, to nario teisės nustoja galiojusios.

Kaip atiduoti žadėtą kapitalą Lietuvai?

Šiame susirinkime iškilo nenumatytas darbotvarkėje perdavimo KLF pagrindinio kapitalo Lietuvai klausimas. Atidavus dabar visą pagrindinį fondo kapitalą Lietuvai, susidarytų Kanados lietuvių bendruomenei didelės pavojaus - lietuvių bei lietuviškai veiklai išsilai-kyti.

Dr. J. Sungailos pasiūlymas: reikėtų surasti būdą susitarti su Lietuvos vyriausybe ar jos atstovais. KL Fondas pageidautų, jog Lietuvos vyriausybė sutiktų, kad jai tas milijoninis kapitalas būtų išmokamas dalimis 20%-50% iš gaunamų metinių palūkanų. Tokia išeitis neruskių išeivijos veiklos ir Lietuvai per eilę metų būtų gražintas jai KL Fondo sūkiu pažadėtas kapitalas. Lietuvai vienas milijonas, kaip valstybei, jos ekonomijos stipriai ant kojų nepastatytas. Kanados lietuvių bendruomenei, galima sakyti, tai gyvybinis reikalas. Kuo ilgiau bus sąlygos lietuviškai veiklai išeivijoje remti, tuo ji ir išsilaisvys ilgiau. Savaime suprantama, tai yra ir Lietuvos tikslas ir rūpestis.

Tuo klausimu pasisakė apie 10-12 narių. Konkretaus nutarimo nebuvo padaryta. Buvo pasiūlyta Fondo vadovybei šį klausimą nuodugniai išnagrinėti ir savo išvadas pateikti specialia-me visuotiniame susirinkime.

Čia norėčiau įterpti savo pastabą. Kaip anksčiau paminėjau, šis klausimas nebuvo ištrauktas iš šio

susirinkimo darbotvarkę. Pagal KL Fondo statuso III skyriaus, 22 paragrafą, kuriame sakoma: "Kvorumą sudaro ne mažiau kaip pusė asmeniškai dalyvaujantių arba raštiškai įgaliojimais atstovaujamų KL Fondo narių. Nustatytu susirinkimui laiku reikiama narių skaičiui nesusirinkus, po pusės valandos saukiamas kitas, kuris bus laikomas teisėtu, tačiau tokiam susirinkime gali būti svarstomi tik tie klausimai, kurie buvo įrašyti kvietime. Kapitalo perdavimo Lietuvai klausimo nebuvo darbotvarkėje. Be to, perduodant Lietuvai pagrindinį kapitalą, KL Fondas teisiskai būtų likviduojamas tik tada, kai specialia-me susirinkime, teisiskame visuotiniame susirinkime, tam pritartų 3/4 asmeniškai dalyvaujančių ar su įgaliojimais atstovaujamų narių balsų dauguma. Anksčiau ar vėliau šis klausimas turi būti išspestas. /bus daugiau/

chicago

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE ČIKAGOJE - NAUJOS PARODOS

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus atidarė dvi naujas parodas.

Viena pavadinta "Nepriklausomybės Kelias", įrengta muziejaus "Laisvės Kambarėje" ir sudaryta iš trijų dalių. Pirmoji dalis reprezentuoja vėl nepriklausomos Lietuvos Respublikos filateliją. Čia rodomi po 50 metų Sovietų valdžios režimo išieiti pirmieji lietuviški pašto ženklai. Taip pat išstatyti "pirmosios dienos" pašto ženklai, vokai ir antspaudai, proginiai vokai ir nemaža kitos vertingos filatelinės medžiagos. Kaip žinoma, pašto ženklai yra vienas svarbiausių ir akivaizdžiausių būdų nepriklausomai valstybei įtvirtinti savo teritorijos kontrolę.

Antroji parodos dalis skirta Lietuvos sportui, ypatingai Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėms, įvykusioms Vilniuje, 1991m. liepos 26- rugpjūčio 4 dienomis. /nukelta į 7 psl...../

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR JUMORO IR IŠMINTIES

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prašome skambinti
Tel: 233-4446
Narys "Better Business" bluro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Paceviciene - telefonai (416) 533-1121, (519) 863-9862

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A8
(416) 533-1121 FAX 533-1122

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVIŲ KREDITO PARAMA KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
6.25% už 2 m. term. indėlius
6.75% už 3 m. term. indėlius
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
7.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
8.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
7.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
8.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.25% už OHOSP (variable rate)
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.
3.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI - DAUGIAU 95 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook, Mastercard, cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operates & Blue Cross).

Kredito kortelė su "PARAMOS" vardu

KASOS VALANDOS: pirm., antr., ir treč. nuo 9 v.r. - 3:30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 val.r. - 8 val.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p. BŪSTINĖ: Lietuvių Namai-1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont. M6P 1A6, tel: 532 - 1149. TELEFONAS: 532 - 1149.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 5.50%
180-364 d. term. ind. 6.50%
1 metų term. indėlius 6.75%
2 metų term. indėlius 6.25%
3 metų term. indėlius 6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.75%
1 metų GIC-met. palūk. 6.25%
2 metų GIC-met. palūk. 7.50%
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP 6.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%
Taupomąją sąskaitą 5.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 5.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 3.50%

IMA UŽ:

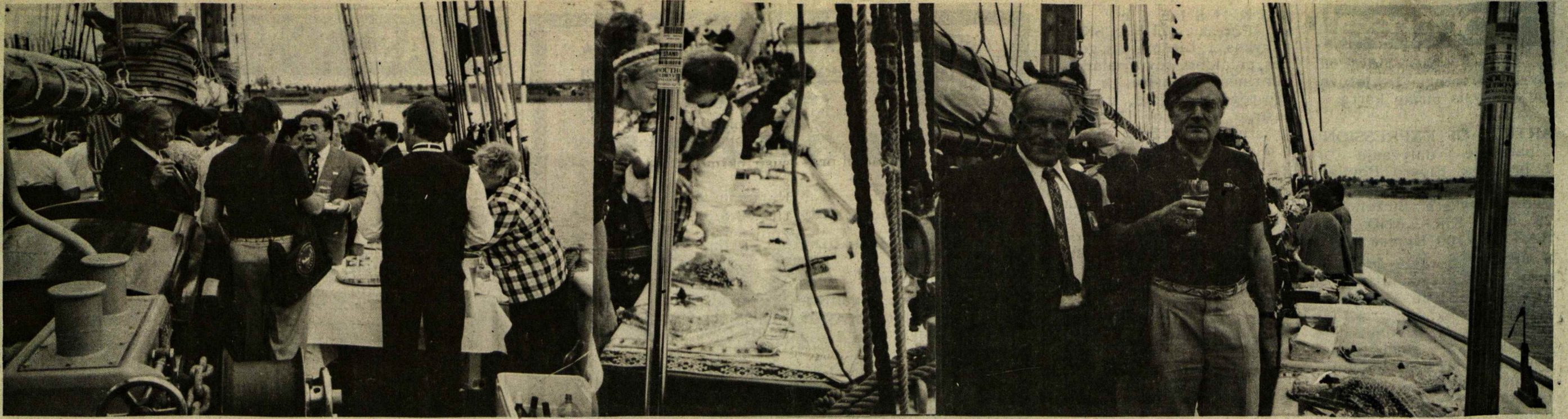
Asmeninės paskolas
nuo 10.75%
Sutarties paskolas
nuo 10.75%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 8.50%
2 metų 9.00%
3 metų 9.50%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 8.25%

Draudžiamas asmeninės ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybė iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmeninės paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BLUE NOSE laive, Montrealio uoste, vyko spaudos konferencija, skirta KANADOS 125-sioms sukaktuvėms ir bendrai minint 350 m. Montreasli miesto metus. Viduryje - lietuvių grupės **Vaivorykštės** su talka suruoštas reprezentacinis stalas dešinėje - talkininkas Augustinas Mylė ir svečias Liudas Stankevičius.

Nuotr: A. M y l ė s

/.....atkelta iš 6 psl./

CHICAGO

nomis. Tai buvo pirmas kartas po 1938m., kai lietuviai sportininkai iš viso pasaulio, jų tarpe ir Amerikos, rungtyniavo kartu. Be to, eksponuojami daiktai, pasakojantys apie atnaujintą Lietuvos dalyvavimą Žiemos ir Vasaros Olimpiniuose žaidynėse. Pirmą kartą po 64 metų Olimpiniuose žaidynėse lietuviai gina savo vėliavos spalvas. Lietuvos sportininkai jau pasirodė 1992 m. Žiemos Olimpiniuose žaidynėse Albertvilyje, Prancūzijoje ir netrukus startuos Vasaros žaidynėse Barcelonoje, Ispanijoje. Tikimasi, kad Lietuvos krepšinio žvaigždės - Marčiulionis, Sabonis, Chomichius -, žaidžiantys įvairių šalių klubuose ir praėjusiose Vasaros Olimpiniuose žaidynėse laimėję Sovietams aukso medalius, atstovaus Lietuvos rinktinėi.

Trečioji parodos dalis reprezentuoja pagrindinius įvykius 1988-1991, vedusius į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Nuotraukomis dramatiškai atvaizduotas "Kruvinasis sekmadienis", - 1991 m. sausio 13 d., - kai sovietinė kariuomenė nužudė 14 beginklių žmonių, daugiau nei 500 sužeidė. Taip pat eksponuojamos nuotraukos iš demonstracijų prieš Sovietų valdžią Lietuvoje

bei išeivijoje, ir kiti įvykiai.

Antroji paroda įrengta Muziejaus fotografijų galerijoje ir pavadinta "Ekspedicija į Igarą". Tai fotodokumentinė paroda apie 1988m. lietuvių ekspediciją į Stalinistinio režimo mirties stovyklą Igaroje, Sibire. Šioje stovykloje kentėjo ir mirė tūkstančiai mūsų ištremtų tautiečių. Fotografas Raimundas Urbakavičius meniškai užfiksuoja senąsias lietuvių kapines su išvartytais kryžiais, barakų ir garsaus "Stalino geležinkelio" griuvėsius ir "Lietuvių miestelį", kur dar tebegyvena keli lietuviai.

LIETUVIŲ MUZIEJAUS GIMTADIENIS

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus šiemet švenčia savo 26-tąjį gimtadienį. Muziejaus taryba, valdyba, darbuotojai ir bendradarbiai pakvietė visus atsilankyti į gimtadienio vaišes, kurios įvyko birželio mėn. 20 d., šeštadienį, muziejaus GINTARO saleje.

/Muziejaus adresas: 6500 South Pulaski Road, Chicago IL, 60629, tel:312-582-6500/.

• **ALTAS** praneša, kad jungtinis Pabaltiečių Komitetas, kurį sudaro Amerikos estų, latvių ir lietuvių tautinės tarybės ir kuriam

šiuo metu vadovauja **ALTAS**, š.m.birželio mėn. 8 d. Washington'e, Rusijos ambasadoje susitiko su Rusijos ambasados ministro patarėju Sergej Četveritov'u ir jam įteikė raštą dėl skubiausio buvusios sovietinės kariuomenės išvedimo iš Pabaltijo respublikų.

Tą pačią popietę susitiko su Valstybės departamento direktorium Rytų Europos reikalams, kur buvo įteikta petičija dėl minėtos kariuomenės išvedimo.

Šią petičiją yra pasirašiusios daugiau kaip 100 pabaltiečių organizacijų.

LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

EUROPOJE vyks rugpjūčio 16-23 d.d. Austrijoje, Tirolyje.

Pilnas pragyvenimas dienai, vienam asmeniui kainuos 470 austrų šilgų (68 DM, ar \$41 JAV). Kambariai dviems asmenims su visais patogumais. Norintys turėti atskirą kambarį, turės mokėti 10DM daugiau. Registruotis pas Ireną Joerg, A-6473, Wens 62, AUSTRIA ir įmokėti 100 DM registracijos mokestį (jaunimui - 50DM).

Pinigus siųsti: Litauische Studienwoche, Volksbank Kreis Bergstrasse Kt.Nr. 8934002 BLZ, 5099-1400,6840 Lampertheim.

39-tojoje Studijų Savaitėje dalyvaus šie prelegentai: Kazimieras Motieka - AT Pirmininko pavaduotojas, ministrai: Darius Kuolys, Algirdas Nasvytis, ambasadorius Vaidotas Antanaitis, deputatė Laima Andrikenė, prof. Alfred Bammersberger, dr. Kęstutis Čeginskas, dr. Kęstutis Girnius, lektorius Vincas Natkevičius, kompozitorius Ričardas Kabelis.

Meninę dalį atliks sol. Laima Stepatienė, aktorė Dalila Mackelienė.

Moderatoriai: dr. Jonas Norkaitis, dr. Kęstutis Girnius, dr. Alfonsas Kušlys, dr. Kęstutis Ivinskis.

YPATINGA PROGRAMA EXPRESSIONS

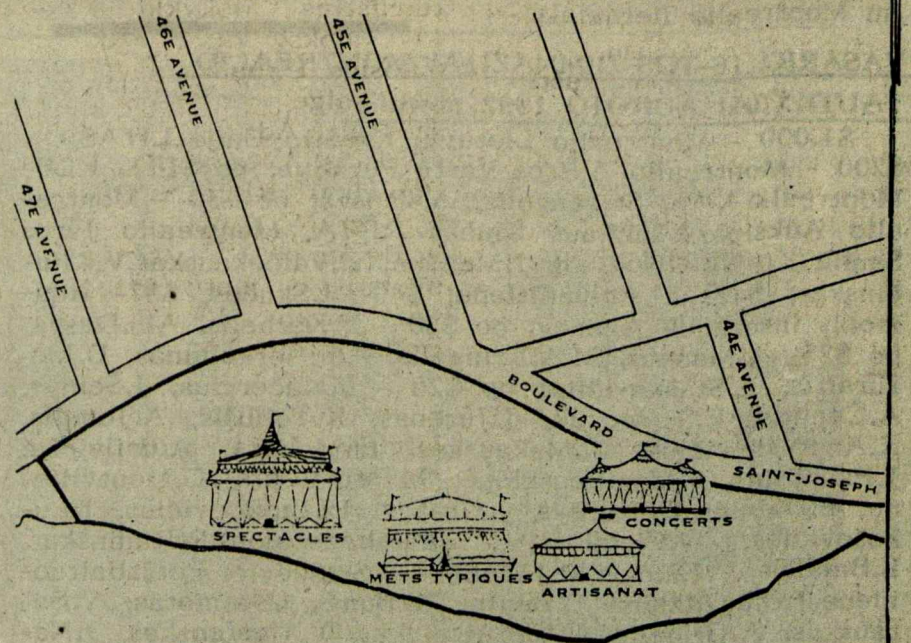
Š.m.LIEPOS mėn. 4-5 d.d. PARK STONEY POINT, LACHINE, ant pakrantės Lac St. Louis (važiuojant upės pakraščiu - lengva rasti, o važiuojant St. Joseph Blv. - tarp 47-44 ave.) vyks šventiška programa, minint Kanados 125-tąjį sukaktį.

Įvairios etninės - kultūrinės grupės dalyvauja **EXPRESSIONS** programoje įvairiais renginiais. Pakviesta **VAIVORYKŠTĖ** sutiko atstovauti lietuvių suį. Piečiačio talka.

Parodų-rėginių paviljonai veiks 2 dienas. Atidarymi šeštadienį nuo 11 val.-6:30 v.v., sekmadienį nuo 12 val.-5:30 val.v.

Įėjimas abiejoms dienoms tikrai \$2, nusipirkus specialią suvenyrinę sagę. Jų galima gauti "NL" Redakcijoje, pas Danutę Staškevičienę, sekmadienį po pamaldų AV P-jos salėje.

Maloniai kviečiami visi praleisti idomią popietę gražioje aplinkoje.

LAC SAINT-LOUIS

Lachine

Lietuvius atstovauja **"VAIVORYKŠTĖ"**

OUVERTURE: SAMEDI DE 11 heures à 18h30

DIMANCHE de 12 heures à 17h30

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI
PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

Participants Wanted for a University Study

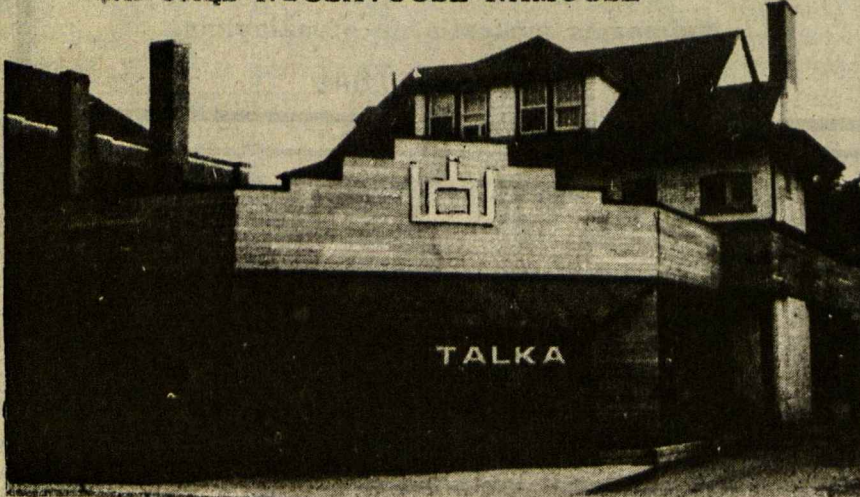
To insure that our collective future is peaceful and that people of all origins will talk to each other rather than establish conflictual relationships, it is important to further the knowledge of inter-ethnic and inter-cultural relations. For that reason your collaboration in this study is indispensable. The basic objective of this study is to understand more about what you think and feel about people of your own ethnic and cultural origin as well as to know how you tend to see people from other ethnic and cultural backgrounds. The reason we would greatly appreciate your collaboration in this study is that you know more about yourself and your community than any one else.

Your participation in this study will require only 10-15 minutes of your time to complete a short questionnaire (available in French or English). If you should accept to participate you will receive a questionnaire by the mail. Your answers will remain strictly confidential. The data collected will be used solely for the purpose of this research project. Furthermore, participants are required to provide any personal information. The results of the study will be made available to you as soon as the research is completed.

Your opinion can really make a difference.

For further information or to receive a questionnaire please feel free to contact without obligation **David Irwin, Department of Political Science, University of Montreal**. Phone: (514) 344-0639. All participants will receive a questionnaire in the mail as well as a stamped return envelope. Thank you for your collaboration.

VIEINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, ISIKURĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

TALKA

"TALKA". LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sask. iki ... 5%
santaupas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 3.75%
90 dienų indėlius 6.5%
1 m. term. indėlius 7.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 7%
3 m. term. indėlius 8%
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 5%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.5%
RRSP ind. 3 m. 8%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 13.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 9%
nekiln. turto pask. 3 m. 9.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Taikoje"

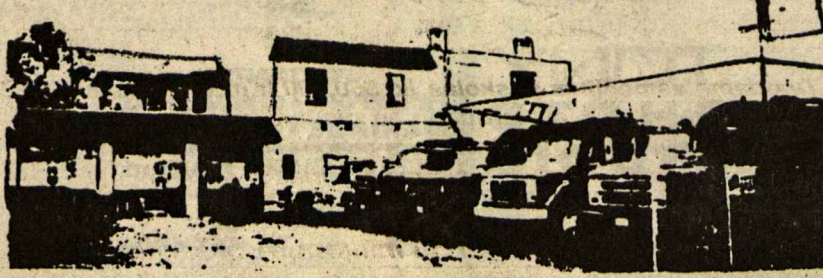
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Kopyčios

montreal

● Genutė MONTVILIENĖ išvyko atostogų į Lietuvą, kur lankysis pirmą kartą.

ARTISTS OF EXPRESSION parodoje dalyvauja ir 2 lietuvės: Elvyra Povilaitienė ir Dawn Jaseckas. Paroda vyksta birželio 3-29 d.d., KIRKLAND LIBRARY, 17100 Hynes Blv.

● DEŠIMT lietuvių žemės ūkio specialistų iš Lietuvos atlieka stažą netoli Ottawos. Jie yra Lietuvos rajonų žemės ūkio konsultantai, daugiausiai gyvulininkystės ir sodininkystės srityje. Stažuotė trunka 10 savaičių, pasinaudojant Kanados parama Lietuvai. Vykstant referendumui dėl Raudonosios Armijos išvedimo iš Lietuvos teritorijos, jie atvyko autobuseliu ir visi balsavo kartu su Montrealio lietuviais.

VASARIO 16-TOS GIMNAZIJAI MONTREALIO

TAUTIEČIAI AUKOJO 1992 metais:

\$1.000 - Montrealio Lietuvių Kredito Unija LITAS;
\$200 - Montrealio Aušros Vartų Parapija; po \$100- KLB Montrealio A-kė, St.Jaugelis, A.Vapsva; po \$50 - Montrealio Auksinio Amžiaus Klubas RUTA, Montrealio Jūros Šaulių Kp. NERINGA, dr.J.Mališka, E.Vaičekauskas, V.Kliučinskas; \$42- M.Adomaitienė; \$40- J.Skučas; \$37- Adomonis Insurance Agency; po \$30 - V.Kerbelis, Alb.Dasys; po \$25- A.Mankus, M.A.Kringelis, Alb.Norkeliūnas, D.Mozūraitis, A.Staškevičius; po \$20 - V.Kačergius, J.Šeidsys, A.Čepulis, E.Szewczuk, J.Jūrenas, K.Toliušis, A.Jonelis, K.Andruškevičius, M.Makauskas, Iz.Mališka, A.Brilvicas, J.Paunksnis, I.Maziliauskienė, M.Petrauskis, G.Montvilienė, E.Dainius, D.Rupšys, J.Gražys, Jz.Lukoševičius, J.Lukoševičius, V.Piečaitis, J.Zabiellauskas, R.Rudinskas, L.Balaišis, V.Jakonis, M.Joneliene, B.Staškevičius, J.Baltuonienė, J.Blaudzėiūnas, B.Bunys, P. Bunys, J.Dalmotas, V.Bašauskas, A.Grigelis, V.Lietuviniškas, V.Markauskas, J.Narusėvičius, Julia Norkeliūnas, R.Polišaitis, K.Rašytinis, L.Šimonėlis, O.Sitkauskienė, P.Šukys, E.Tanona, Z.Valinskas, V.Viliušienė; po \$15 - A.Mylė, Z.Barysas; \$12-A.Bašauskas; po \$10 - A.Petraitytė, P.Kerevičius, Iz.Gorys, V.Mileris, J.Mieliauskas, A.Rudyte, P.Juodelis, L.Urbonas, A.Urbonas, K.Jasiutis, D.Jurkus, J.Jagminas, V.Skalsgris, P.Girdžius, K.Ambrazas, J.Asipavičius, A.Astrauskas, B.Baltuškevičius, O.Čečkauskienė, Ch.Juška, J.Kalinauskas, A.Mikalajūnas, K.Mickus, O.Glaveckienė, E.Šlekys; po \$10 - K.Petrulienė, P.Piečaitis, Br.Šimonėlis, A.Tušienė; po \$5 - P.Gabrys, J.Arminas, P.Barteška, B.Naigienė, J.Ladyga, A.Augaitis, A.Matusevičius, J.Gedminas, X.Y. \$12- Julija Adamonienė;

Vasario 16 Gimnazijai pasiūsta \$ 3.400.

VISIEMS aukotojams nuoširdžiai DĖKOJAME!

A.Jonelis, J.Dalmotas

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5, tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(huv.dr. J.MALIŠKOS biuras)
1440 St.Catharine St., W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West, Tel: (514)-842-1231,
Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4 Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St.LAMBERT, Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb.205, LASALLE, Que, H8P 1N5,
tel:364-4282

Notarė
RUTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143
SUN LIFE BUILDING.
Montreal, Québec, H3B 2V6
Fax: 871-1784; Tel: 871-1430.

MIRUSIEJI:

● Petras ŽUKAUSKAS, nuvykęs į Lietuvą 1 d. gegužės, palaidoti tėvo palaikus gimtinės kapinėse ir patostogauti Nidoje, staigiai susirgo birželio 17 d. ir ankstyvą rytą birželio mėn.19 d.mirė Klaipėdos ligoninėje.

Montrealyje liko žmona Julija, sūnūs Jonas ir Jurgis, duktė Julija, gyv.Toronto, sesuo Marytė - London, Ont., sesuo Birutė - Philadelphiaje.

● A.a.Petras Žukauskas buvo ilgametis AV P-jos choristas, dainavęs ir Vyrų Oktete, gerbiamas savo darbovietėje, kur dirbo prie precizinių instrumentų.

● Diana VENSKUTĖ-PARKINS, 52., mirė Toronte. Palaidota iš AV P-jos bažnyčios Montrealyje, kur gyvena jos motina Vera Venskienė. Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA
LIEPOS mėn. 12 d., SEKMADIENI.
KVIEČIA ! TRADICINĘ ŠAULIŲ

GEGUŽINĖ

kuri ruošinama
ST. IR G. RIMEIKIŲ VASARVIETĖJE
RIGAUD BAY, Celine St.

Programoje:
Vėlavos pakėlimas, Pamaldos,
LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO DIENA
Muzika, Loterija, Vaišės

VISUS maloniai kviečiame! Valdyba

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, suruošusiems mums iškilmingas išleistuves. Ypatingą padėką reiškiamė tėvams Julijai ir Petriui Adamoniams, giminėms, draugams ir artimiesiems, Aušros Vartų P-jos kleb. Juozui Aranauskui, SJ, Seselėms, Montrealio Lietuvių Bendruomenės valdybai, Juozui Piečaičiui ir visam Ansambliui iš Lietuvos Koncertų Rengimo komitetui, Montrealio Lituanistinės Mokyklos mokytojams ir tėvų komitetui, "Gintaro" Ansambliui, "Nepriklausomos Lietuvos" redakcijai ir Literatūros Būrelio nariams.

Dėkojame visiems montrealiečiams už visokeriopą pagalbą, geranoriškus pamokymus ir patarimus, dalyvaujant kartu įvairiose Montrealio organizacijose, bei už reikalingus padėjimus, įsijungiant į pilnaverčių gyvenimą Kanadoje.

Irena ir Remigijus Satkauskai

● VASARIO 16-sios Gimnazijoje šiais mokslo metais mokėsi 88 mokiniai: 44 berniukai ir tiek pat mergaitės; 56 iš Vokietijos, 10 iš Lietuvos, 9 iš JAV, 10 iš Argentinos, Brazilijos bei Kanados ir po 1 iš Australijos, Mali, Urugvajaus ir Rusijos. Bendrabutyje gyvena 42 berniukai ir 38 mergaitės. Mokyklą lanko 64 katalikai, 18 evangelikų, 5 žydai ir 1 ortodoksas.

Mokslas einamas pagal vokiečių gimnazijų programą. Mokiniai iš užsienio mokomi ir dar jiems reikalingų dalykų. 13b klasė sudaro užsienyje jau baigę

gimnazijas. Jie išeina dar sustiprintą lituanistinę programą. Mokiniai iš Lietuvos sustiprintai mokomi vokiečių kalbos.

Gimnazijoje veikia tautinių šokių grupė, mokinių choras bei orkestras. Kelias dainininkų yra sudarę dainų būrelį ir kanklininkų ratelį. Skautams priklauso 25 mokiniai, ateitininkams-11.

Gimnazijos direktorius-Andrius Šmitas.

● Henrikas Nagys dalyvavo Toronto U-to patalpose vykusioje konferencijoje Terra Baltica 92, kur kartu su estų ir latvių poetėmis, skaitė eilėraščius poezijos

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, BIELORUSIJĄ.

4⁴⁰ per kg

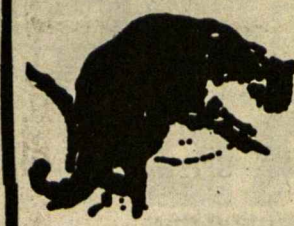
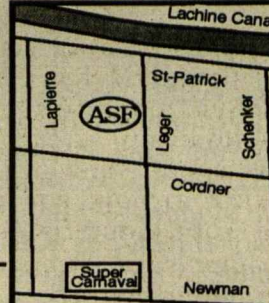
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitome už C.O.D.

2600 RUE LEGER, LASALLE

Lengvai prieinama dėl pakrovimo ir iškrovimo. Nemokama automobilių aikštė. Valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r. - 4 v.v.

847-0881 SKAMBINKIT DĖL INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO BET KADA

Vytas Gruodis Jr.

Maurice Kaplan

KALIŲ SIUVĖJAS

* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (storage)
* Talsau ir remodelluoju
* Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
6220 ch. QUEEN MARY rd.
TONY LAURINAITIS
MONTREAL, P.Q. H3W 1X5 Tel. 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve, Montreal, Qué. H4E 2A8

Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907A Rosemont Boulv.

AKTYVAS - VIRŠ \$29.000.000. REZERVAS - VIRŠ MILIJONO

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. 6 3/4%	Taupymo special 3 3/4%
Certifikatus 2 m. 7 1/2%	Taup. su gyvyb. dr. 3 1/2 %
Terminuotus indėlius:	Taupymo kask. 3 1/2 %
1 metų 6 1/4%	Einamos sask. 2 %
180 d.-364 d. 6 %	RIFF-RRSP term. 1 m. ... 7 %
120 d. - 179 d. 5 1/2 %	RRIF - RRSP term. 2 m. ... 7 1/2 %
60 d. - 119 d. 5 1/4 %	RRIF - RRSP taup. sask. ... 3 3/4 %
30 d. 59 d. 4 %	

IMA UŽ:

Nekilnojamoji turtą - nuo 8 1/2 %; Asmenines - nuo 9 1/2 %
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	Pirmadieniais 10.00- 2.00
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

vakare, birželio mėn.12 d. Eilėraščiai buvo skaitomi originaliomis kalbomis ir vertimuose - angliškai. Konferenciją organizavo Association for the Advancement of Baltic Studies. Programos sudarytojų tarptautinė literatūros tyrinėtojų Rimvydas Šilbajoris ir folkloristė Eglė Victoria Zygas.

● Liudas Stankevičius parašė knygą "Pažink Save". Psichologiniai Testai. Išleido "Ajeta" Kaune, 1992

● "NL" Valdyba posėdžiaus birželio mėn.29 d., pirmadienį, 6 val.v., Redakcijos patalpose.

Vaikų Tėviškės Namams aukoj:

\$200-VILNIAUS Šaulių Rinktinė; po \$50- Anna Šeidenė, Marija ir Jonas Adomaičiai; \$20-Ant.Petraitytė.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS

nuo liepos mėn. 1 d., 3-jų kambarių, 1-me aukšte, Verdune. Tel:767-8219.

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

MONTREALIS- ZURICHAS- VILNIUS

Išskrendam: RUGSĖJO mėn.22 d., su SWISSAIR iš Montrealio
Grįžtam: Spalio mėn. 7 d., 14 d. arba 21 d.
Kaina: \$1299-(į šią kainą įeina aerodromo mokesčiai ir grįžtant viena naktis pirmos klasės viešbutyje Zurich'e).

Prašoma užsirašyti dabar, kol dar yra vietų pas: Liudą STANKEVIČIŲ, 1053 Cr.Albanel, DUVERNEY, Laval, Que., H7G 4K7, tel: (514) 669-8834.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.I.B, DONNA SVRAKA A.I.B.
PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

● LIETUVIAMS NUOLAIDA:

Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Qué. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res: 729-2446